

MONITORINGA RADA VLADE FEDERACIJE BIH

01.01.2013 – 31.12.2013.

SADRŽAJ

Uvod	3
Sažetak	4
Aktuelni politički kontekst	9
Osnovne informacije o radu Vlade FBiH u 2013. godini	11
• Obim, trajanje i sadržaj održanih sjednica Vlade FBiH	11
• Poređenje sa rezultatima Federalne vlade, u periodu proteklih 7 godina	18
Ključni dokumenti za stvaranje preduslova za efikasan rad	23
• Program rada Vlade FBIH	23
• Budžet FBIH	29
Informacije po pitanju realizacije zakona na Vladi FBiH u 2013. godini	35
Koordinacija rada Vlade i Parlamenta FBIH	37
Broj realizovanih akata po ministarstvima i onih koji su u vezi sa najvažnijim problemima građana	50
• Nezaposlenost jedan od najvećih i za građane najprioritetnijih problema u FBiH	53
Zaključci i preporuke	57
DODATAK 1	
Tabelarni pregled zakona koje je Vlada FBiH uputila u parlamentarnu u 2013. godini	60
DODATAK 2	
Spisak zakona iz Programa rada Vlade FBiH za 2013. godinu	71
DODATAK 3	
Spisak mjera koje mogu značajnije uticati na probleme građana	76

UVOD

Centri civilnih inicijativa već godinama provode monitoring rada vlada i parlamenata širom Bosne i Hercegovine, prije svega prateći dešavanja na sjednicama kantonalnih i entitetskih vlada i parlamenata, te Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH. U najkraćem, s obzirom na specifičnost monitoringa, CCI se opredjelio za metodološki pristup korištenjem tzv. kombinovane metode istraživanja (kvantitativna i kvalitativna). Kvantitativna istraživanja nastoje dati odgovor na pitanje koliko, što znači da se temelji na primjeni metode koja omogućuje kvantificiranje pojave, odnosno njihovo brojčano/statističko izražavanje. Kvalitativna istraživanja nastoje odgovoriti na pitanja, zašto, kada, kuda, gdje, itd.

Fokus svakog izvještaja je na provjeri stepena realizacije godišnjih planova vlada i parlamenata, analizi toka vladinih zakona u parlamentu, kao i na praćenju orijentacije djelovanja institucije ka rješavanju gorućih problema građana. Specifično, kada je riječ o Vladi Federacije BiH, ovaj izvještaj ne tretira program rada pošto je Vlada radila gotovo cijelu godinu bez usvojenog programa rada za 2013. jer je isti usvojen tek 28.11.2013. svega mjesec dana prije završetka kalendarske godine, što je nelogično i neprimjerno za ovakvu instituciju i predstavlja tek formalno izvršavanje obaveze iz dokumenata koji regulišu rad Vlade i njene obaveze. Na istoj sjednici, pak, usvojen je i Program rada za 2014. godinu čime je izvršena obaveza u skladu sa poslovnikom o radu Vlade FBIH.

U nastavku je predstavljen monitoring izvještaj o radu Federalne Vlade u 2013. godini, a koji između ostalog pruža sažete informacije o održanim zasjedanjima, broju i karakteru realizovanih akata, prisustva ministara na sjednicama, te utvrđenim zakonima i statusu istih u Federalnom parlamentu. Takođe, izvještaj će upoznati čitaoca o tome koliko su realizovane mjere na dosadašnjim sjednicama Vlade FBIH u vezi sa najvažnijim problemima i potrebama građana. Po određenim parametrima uporedili smo ostvarene rezultate sa onima koje su Centri civilnih inicijativa bilježili tokom monitoringa rada prethodnog saziva Vlade FBIH.

Pri izradi izvještaja, kao ulazni parametri, korištene su informacije iz prethodnih analiza CCI-a, Nacrta programa rada Federalne vlade za 2013. godinu, Programa rada Zavoda za zapošljavanje FBiH, Zapisnika sa održanih sjednica Vlade, Službenih novina Federacije BiH, podaci sa web sajta Federalne Vlade i Federalnih ministarstava, kao i statistički podaci Federalnog zavoda za statistiku te Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Kao i tokom prethodnih perioda, iskoristili bi priliku da se zahvalimo na profesionalnosti i kooperativnosti uposlenih u Generalnom sekretarijatu Vlade Federacije, a posebno sekretara Vlade, gospođe Edite Kalajdžić.

SAŽETAK

FEDERALNA VLADA NASTAVLJA FUNKCIONISATI NA PRINCIPU SVJETSKOG KURIOZITETA. Ni do kraja 2013. godine nije došlo do usaglašavanja parlamentarne većine sa sastavom Vlade. I pored izglasavanja nepovjerenja Vladi od strane Federalnog parlamenta, na čelu 9 od 16 ministarstava i dalje se nalaze kadrovi iz stranaka koji ne pripadaju novostvorenoj parlamentarnoj većini (SDA i NSRzB), te, ministri koji su, u međuvremenu čak istupili iz stranaka koje su ih svojevremeno delegirale u Vladu (dva iz HSP i jedan iz SDA). Stranke koje su činile novu parlamentarnu većinu u Federalnom parlamentu (SDP, SBB, HDZ i HDZ 1990) nisu uspjele ući u izvršnu vlast (osim SDP-a, naravno, koji je bio okosnica i prve parlamentarne većine). Nemogućnost promjene Vlade u skladu s voljom nove parlamentarne većine, te približavanje izbora, uticali su na sve češće sukobe i razmimoilaženja stranaka koje su je činile, a rezultirali su njenim raspadom na samom kraju 2013. godine.

PROGRAM SVOG RADA, KOJIM JE PLANIRANO ŠTA ĆE VLADA DA RADI U 2013. GODINI, VLADA FBIH USVOJILA – 28.11.2013. Vlada Federacije BiH svoj Program rada za 2013. godinu usvojila je tek mjesec dana do kraja godine, što je potpuno nelogično i neozbiljno od jedne takve institucije. Na taj način grubo je prekršen „Poslovnik o radu“, kao i „Uredba o procesu strateškog planiranja, godišnjeg planiranja i izvještavanja u Federalnim ministarstvima“. Pomenuta uredba prekršena je i u segmentu u kome se traži da ministarstva kreiraju i objave trogodišnje strateške planove za periode koji će pratiti Dokumente okvirnih budžeta - trenutno aktuelni period 2014–2017. godina. Niti jedno ministarstvo nema objavljen trogodišnji strateški plan rada ministarstva za prethodne periode, od kada je Uredba na snazi, niti trenutno radi na izradi strategije za aktuelni period. Situacija je ostala nepromjenjena i po pitanju objave godišnjih programa rada i izvještaja o radu osim za Ministarstvo kulture sporta na čijoj web stranici su dostupni svi planovi i izvještaji o radu od 2008. godine do 2013. godine. Zanimljivo je da je u istom danu kad je usvojen „retroaktivni“ Program rada za 2013. godinu usvojen i Program rada za 2014. što je po prvi put u posljednjih 8 godina da je program rada Vlade FBiH utvrđen na vrijeme.

U 2013. REGISTROVANA IZRAŽENA VANREDNOST I HITNOST U KARAKTERU SJEDNICA, ALI NE I U RJEŠAVANJU STVARNIH PRIORITETNIH POTREBA GRAĐANA FBIH. Nakon presedana u drugom kvartalu, u kome Federalna vlada nije održala niti jedno redovno zasjedanje, u trećem kvartalu se način odlučivanja vratio u okvire redovnih sjednica. Međutim i pored povećanja ukupnog obima realizovanih mjera na sjednicama do kraja godine, sveukupno je mali broj mjera koje mogu uticati na rješavanje najvećih problema građana (nezaposlenosti, siromaštva, loše zdravstvene i socijalne politike, korupcije, lošeg

položaja mladih, kao i penzionera, itd). U periodu 2011-2013, ostvareni su, istovremeno, znatno bolji rezultati u ukupnoj realizaciji mjera i znatno lošiji rezultati u realizaciji mjera od posebnog značaja za rješavanje problema građana, nego u prve 3 godine poslije prethodnih opštih izbora (onih iz 2006.). To se posebno odnosi na 2013. godinu, u kojoj je realizovano skoro 2 i po puta manje ovakvih mjera nego u trećoj godini prethodnog mandata. Ovogodišnji rezultat od 36 značajnih mjera, je najniži u posljednjih 7 godina.

REZULTAT LOŠE FOKUSIRANOSTI VLADE VIDLJIV JE NAJVIŠE NA ZA GRAĐANE BIH NAJZNAČAJNIJEM SEGMENTU ŽIVOTA – ZAPOŠLJAVANJU. Broj nezaposlenih u Federaciji BiH u decembru 2013. godine dostigao je crfu od 391.942 osobe. Od dana konstituisanja aktuelne Vlade Federacije BiH, broj nezaposlenih se povećao za čak 24.687 osoba – u prosjeku od tada do kraja 2013. godine u spiskovima zavoda za zapošljavanje širom Federacije BiH nađe se preko 800 novih lica svakog mjeseca.

RAD BEZ PLANA, IZOSTANAK PODRŠKE VLADI U FEDERALNOM PARLAMENTU, SUKOBI MINISTARA, SUDSKI PROCESI, I SL. UTICALI SU DA VLADA U 2013.

OSTVARI LOŠIJE REZULTATE U ODносу НА ПРЕTHODNU GODINU. U 2013. godini Vlada FBIH bilježi drastičan pad (za čak četvrtinu) u broju sati provedenih na sjednicama, te pad realizovanih mjera, u odnosu na prethodnu godinu. Uporedimo li brojeve utvrđenih zakona, u aktuelnom i prethodnom mandatu, primjetno je da je u 2013. godini zabilježen pad za 15 zakona u odnosu na prethodnu 2012. godinu, a isto tako pad za 12 zakona u poređenju sa trećom godinom mandata prethodnog saziva. Međutim u ukupnom zbiru zakona aktuelnog i prethodnog saziva u prve tri godine mandata zaključuje se da je aktuelni saziv utvrdio 25 zakona više od prethodnog saziva.

PRODUKTIVNOST VLADE U UTVRĐIVANJU ZAKONA, U DOSADAŠNJEM TOKU MANDATA, OBESMIŠLJENA JE У PARLAMENTU. Vlada jeste u periodu 2011-2013.

utvrdila 25 zakona više nego u periodu 2007-2009. ali je broj Vladinih zakona koji su usvojeni u Parlamentu u periodu 2011-2013. za čak 28 manji od usvojenih u periodu 2007-2009. Što dodatno govori u prilog neprihvatljivosti situacije da Vlada, sastavom, ne odgovara uspostavljenoj Parlamentarnoj većini, što smo imali na djelu čitavu 2013. godinu. Iako je broj na Vladi realizovanih zakona u 2013. godini treći po visini do sada, broj u Parlamentu usvojenih „Vladinih“ zakona iz tekuće godine, ubjedljivo je najniži u posljednjih 7 godina. Od 74 zakona koje je Vlada utvrdila u 2013. godini, naime, u Parlamentu je usvojeno tek njih 16.

VLADA JE UPORNA У NEPOŠTOVANJU PARLAMENTA. I u 2013. godini Vlada je nastavila da ignoriše brojne primjedbe i upozorenja od strane Parlamenta, te da ne prisustvuje na sjednicama domova i da ne odgovara na poslaničke pitanja na u za to

propisanom roku. Tk

interesa), praktično funkcioniše kao paralelni predstavnički dom, sa dodatnim ovlaštenjima. Te, u situaciji različite parlamentarne većine u domovima (ili čak u klubovima naroda) ima mogućnost da blokira, obara ili odlaže usvajanje mera, koje nemaju nikakve veze sa zaštitom vitalnog nacionalnog interesa, osim što sama blokada rada Parlamenta postaje oružje za ostvarivanje određenih ciljeva koji se proglašavaju vitalnim nacionalnim interesom. Što svakako treba da bude jedna od tema diskusija o ustavnim promjenama u FBIH.

SEGMENT ORGANIZACIJE I PROVOĐENJA JAVNIH RASPRAVA NEDOVOLJNO

DOBRO FUNKCIIONIŠE. Ovaj izuzetno značajan mehanizam, koji, potencijalno, omogućava uticaj građana na konačan sadržaj zakonskih rješenja, često je sveden na tek formalni čin, bez stvarnog značaja, nije u dovoljnoj mjeri i svim potrebnim elementima dostupan javnosti, a povremeno je čak i metom manipulacija političkih moćnika, te da je ovom pitanju potrebno posvetiti veću pažnju u narednom periodu.

U 2014. GODINI FEDERACIJA MORA VRATITI SKORO MILIJARDU RAZLIČITIH DUGOVA. ZADUŽIVANJA KOD MMF-A SE NASTAVLJA. Budžet Federacije BiH za 2014. godinu usvojen je u iznosu od 2.357.715.456 KM i veći je za 143,5 miliona ili 6,5% u odnosu na budžet za 2013. godinu. Proknjiženi deficit iznosi 655.125.000 KM a nešto više od 976 miliona KM unutrašnjeg i vanjskog duga kao iznosa u koji su uračunate i kamate, predstavlja rekordni iznos koji se mora vratiti u 2014. godini, a rezultat je zaduženja do 2010. godine. Kad se odbije ovaj dug, operativni budžet za 2014. iznosi 1.381.344.904 KM. Iznos novog zaduženja kod MMF u 2014. godini iznosi 299 miliona KM i uglavnom je planiran za nastavak pokrivanja prevelike javne potrošnje. Za sufinsansiranje aktivnih politika zapošljavanja Vlada je za 2014. godinu planirala odvojiti 10.000.000 KM – ironija je da je to dosad najveći planirani iznos za ove svrhe, u entitetu sa skoro 400.000 nezaposlenih i sa nezaustavljivim rastom ove brojke.

NA PRIJEDLOG PARLAMENTARNE KOMISIJE ODGOVORNE ZA REVIZIJU, NAPRAVLJEN POZITIVAN POMAK U KONTEKSTU POŠTIVANJA REVIZORSKIH IZVJEŠTAJA I KAŽNJAVANJA ODGOVORNIIH ZA UOČENE PROPUSTE. Vlada je prihvatile prijedlog Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju Predstavničkog doma i Doma naroda da se sredstva za reprezentaciju, naknade za službena putovanja, naknade za rad u komisijama i naknade po ugovorima o djelu u 2014. godini umanjene za 20 posto u odnosu na izvršenje za 2012. godinu u organima uprave koji su dobili negativno revizorsko mišljenje. Na temelju revizorskog izvještaja, to se odnosi na Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambenog oslobođilačkog rata, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo

rada i socijalne politike i Federalnu upravu civilne zaštite. Ukupno umanjenje sredstava za ovih pet institucija iznosi 362.000 KM.

NEOPHODNA JE HITNA TEMELJNA REFORMA USTAVA - POSTOJEĆE ZAKONSKE I USTAVNE ODREDBE PRUŽAJU VELIKE MOGUĆNOSTI BLOKADE ODLUKA KAO I RADA INSTITUCIJA VLASTI U FBIH. Od septembra 2012. godine pokušava se iznaći mehanizam za smjenu aktuelne i izbor nove izvršne vlasti u ovom BiH entitetu. Postojeće zakonske i ustavne odredbe koje uređuju ovo pitanje u Federaciji BiH zasigurno predstavljaju za sada nepremostivu prepreku u iznalaženju bilo kakvog rješenja, što predstavlja još jedan u nizu razloga za ubrazanje procesa ustavnih reformi u FBIH.

POLITIČKA BLOKADA INSTITUCIJA, BAVLJENJE PREDSTAVNIKA VLASTI SAMIM SOBOM, ONEMOGUĆENO POBOLJŠANJE KVALITETA ŽIVOTA GRAĐANA. Politički obračuni i stranačka nadmudrivanja preuzeli su primat u prioritetima institucija zakonodavne i izvršne vlasti FBIH u 2013. godini. Umjesto da prioritet bude rješavanje nagomilanih problema građana predstavnici vlasti su se bavili sami sobom, dok je nezadovoljstvo građana postajalo sve veće i postepeno došlo do usijanja.

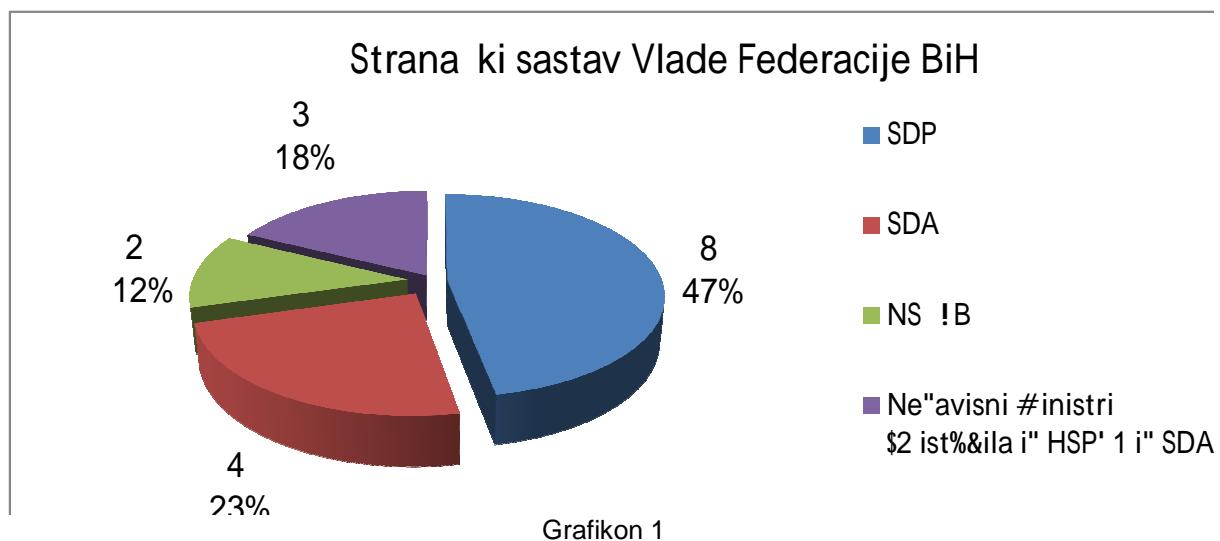
AKTUELNI POLITIČKI KONTEKST

Nefunkcionalnost Vlade Federacije BiH, prouzrokovana mnogobrojnim političkim nesuglasicama ministara i prekombinacijom pozicionih i opozicionih stranaka u Federalnom parlamentu još sredinom 2012. godine, kulminirala je u prvom kvartalu 2013. godine nakon izglasavanjem nepovjeranja Vladi FBIH koje se prvenstveno odnosilo na djelovanje osam ministara iz redova SDA, HSP i Narodne stranke Radom za boljitet, pošto je u parlamentu došlo do uspostavljanja nove većine. Čin izglasavanja nepovjerena vladi doveo do zastoja rada Vlade FBIH u prvoj polovini godine i sukoba dva bloka unutar Vlade (SDP sa jedne strane, a sa druge Narodna stranka radom za boljitet, SDA i HSP) što je uticalo da Vlada u ovom periodu radi uglavnom na hitnim, vanrednim i telefonskim zasjedanjima (u drugom kvartalu nije održana niti jedna redovna sjednica).

U drugoj polovini 2013. godine došlo je do smirivanja strasti na relaciji dva suprostavljeni stranački bloka unutar Vlade Federacije BiH, a smirivanje se prvenstveno ogledalo kroz nastavak održavanja redovnih sjednica.

Građani Federacije BiH, međutim u svom nastojanju da se izdrži teška ekonomsko-socijalna nisu bili u prilici osjetiti da je došlo do bilo kakvih pozitivnih promjena Naime, iako je u drugoj polovini godine došlo do znatnijeg povećanja obima realizovanih mjera, generalno, mali je broj onih značajnih, kojim bi se rješavali najozbiljniji problemi koji potresaju ovaj entitet - nezaposlenost, sveopšte osiromašivanje, visok stepen korupcije, težak položaj penzionera, nagomilane probleme mladih, i dalje nedovoljno reformisanu javnu upravu uz fiskalnu neodrživost postojećeg javnog aparata, itd.

Ni do kraja 2013. godine nije došlo do usaglašavanja parlamentarne većine sa sastavom Vlade. Nemogućnost promjene Vlade u skladu s voljom nove parlamentarne većine uticala je na sve češće sukobe i razmimoilaženja stranaka koje su je činile, a rezultirali su i njenim zvaničnim raspadom na samom kraju 2013. godine. Stranke koje su činile novu parlamentarnu većinu u Federalnom parlamentu (SDP, SBB, HDZ i HDZ 1990) nisu uspjele ući u izvršnu vlast (osim SDP-a, naravno, koji je bio okosnica i prve parlamentarne većine). I pored izglasavanja nepovjerena Vladi od strane Federalnog parlamenta, na čelu 9 od 16 ministarstava i dalje se nalaze kadrovi iz SDA i NSRzB, te, ministri koji su, u međuvremenu čak istupili iz stranaka koje su ih svojevremeno delegirale u Vladu (dva iz HSP i jedan iz SDA).

Predstavnički dom je na vanrednoj sjednici održanoj u februaru 2013. godine podržao većinom glasova Odluku o izglasavanju nepovjerenja Vladi FBIH, dok je u Domu naroda Klub delegata iz reda bošnjačkog naroda podnio zahtijev da se ovo pitanje razmatra po proceduri za vitalni nacionalni interes. Obzirom da se Ustavni sud Federacije BiH nije, niti se zna kad će se, popuniti sudijama na adekvatan način, blokirano je donošenje odluka o povredi vitalnog nacionalnog interesa po ovom pitanju. Od septembra 2012. godine pokušava se iznaći mehanizam za smjenu aktuelne i izbor nove izvršne vlasti u ovom BIH entitetu. Postojeće zakonske i ustavne odredbe koje uređuju ovo pitanje u Federaciji BIH zasigurno predstavljaju za sada nepremostivu prepreku u iznalaženju bilo kakvog rješenja. Što predstavlja još jedan razlog za ubrazanje procesa ustavnih reformi u FBIH.

Ono što je dodatno specifično kada govorimo o aktuelnom sazivu Federalne vlade, pored činjenice da ista ne uživa parlamentarnu podršku, jeste da u Vladi Federacije BiH imamo trojicu „nezavisnih ministara“. Naime, krajem trećeg kvartala tekuće godine ministri Ante Krajina i Vjekoslav Čamber su istupili iz stranke HSP, a još sredinom 2012. je iz SDA istupio ministar prostornog uređenja Desnica Radivojević. Moramo se podsjetiti da su ministri u Federalnu vladu birani posredno, tj. postavljeni su kao predstavnici određenih stranaka. Ovdje se otvara pitanje poštivanja principa savremene demokratije, jer je nelogično da neko ko napusti stranku za vrijeme vršenja određene dužnosti, na koju ga je imenovala stranka, ne napusti u isto vrijeme i dužnost, nego se ponaša kao da je poslanik kome lično pripada mandat, odnosno mjesto u Vladi.

Dakle, ni po isteku 2013. godine, politička kriza niti približno nije riješena u Federaciji Bosne i Hercegovine, samo se produbila, a nanesena ekonomsko-socijalna šteta ne može biti nadoknađena u bliskoj budućnosti. Nije teško zaključiti da najviše ispaštaju oni najugroženiji građani, koji su žrtve neodgovornosti, neodlučnosti i neefikasnosti izabranih predstavnika na nivou FBiH, ali i čitavog uređenja države.

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADE FEDERACIJE BIH U 2013. GODINI

Sjednice Vlade FBiH (datumi održavanja, ukupno trajanje sjednica, broj planiranih i realizovanih mjera, stepen prisustva članova Vlade Federacije BiH)

U 2013. godini Vlada FBiH je održala ukupno 46 sjednica, od toga 22 redovne, 15 hitnih, 4 telefonske, 3 tematske i 2 vanredne, a zasjedala je 50 puta pošto su pojedine sjednice imale nastavke. Nakon što je u drugom kvartalu tekuće godine Vlada Federacije BiH održavala samo vanredna¹ zasjedanja, konačno je 09. jula situacija normalizovana po ovom pitanju, kada je održano 77. redovno zasjedanje.

CCI već duži period kritikuje manjak transparentnosti u radu Federalne Vlade, a kada su u pitanju vanredna zasjedanja, jer na zvaničnoj web stranici Vlade Federacije i dalje (u pregledniku održanih sjednica) nema podataka o svim mjerama koje su usvojene na telefonskim i određenim hitnim zasjedanjima. Uvidom u Zapisnike sa održanih sjednica Federalne Vlade zaključili smo da su u pregledniku održanih zasjedanja, na web sajtu Vlade, izostavljene informacije za 5 zasjedanja i to sa 17, 18, 19, 21, 22, sjednice, a na kojima su realizovane mјere² koje bi trebale biti predstavljene široj javnosti na identičan način kao što

¹ Redovnih zasjedanja u drugom kvartalu nije bilo jer se čekalo okončanje postupka pred Ustavnim sudom Federacije BiH u vezi sa spornim izmjenama Poslovnika o radu od 19.03.2013. godine.

² Odluka o odobravanju prijenosa sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa (u Zapisniku sa ovog zasjedanja nije navedeno o kolikim sredstvima je riječ); Odluka o davanju saglasnosti privrednom društvu "Konjuh" d.d. Živinice za otvaranje namjenskog računa za obavljanje platnih transakcija; Informacija o grantu Trust fond Predpristupnog instrumenta Evropske unije za Projekat prikupljanje i tretman otpadnih voda Bihać, sa dokumentacijom; Odluka o davanju saglasnosti za prihvatanje granta Evropske komisije za Trust fond Predpristupnog instrumenta Evropske unije (EC IPA TF) za Projekat prikupljanje i tretman otpadnih voda Bihać; Sporazum o finansiranju i projektu između Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine i Općine Bihać i Kreditanstalt fur Wiederaufbau Frankfurt na Majni; Odluka o davanju prethodne saglasnosti za dodjelu sredstava putem Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine (IGA); Zaključci kojima IGA-i daje saglasnost da do dana uplate cijelokupnog iznosa sredstava odobrenih Ugovorom o komisionom poslovnom aranžmanu, može privremeno koristiti dio sredstava u iznosu od 4.000.000 KM od sredstava ranije odobrenih 5.000.000 KM (po Ugovoru o komisionom poslovnom aranžmanu od 24.12.2012. godine) za privredno društvo "Energoinvest" d.d. Sarajevo; Saglasnost data JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo za dodjelu sponzorskih sredstava²; Izjašnjenje na amandmane na Prijedlog zakona o prijevremenom povolnjnjem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilatkog rata, koje su u Predstavničkom domu PF BiH podnijeli poslanici Jozo Bagaric, Mirza Ustamujić, Ibrahim Nadarevic, Faruk Jabucar, Davor Pehar, te klubovi, Klub zastupnika HDZ BiH, Klub Stranke za BiH i Klub HDZ 1990 (Prihvaćen je samo Amandman Kluba Stranke za BiH); Izjašnjenje na amandmane na Prijedlog zakona o prijevremenom povolnjnjem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata, koje su u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine podnileli: Klub delegata bošnjačkog naroda, Klub delegata hrvatskog naroda, delegat Ivo Tadić i delegat Salko Selman (niti jedan od Amandmana nije prihvaćen); Odluka o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru privrednog društva „UNIS-Pretis“ d.o.o. Vogošća (Alatnica) za imenovanje vršioca dužnosti direktora Odluka o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru privrednog društva „UNIS-Pretis“ d.o.o. Vogošća (Alatnica) za razrješenje dužnosti direktora; Odluka o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru privrednog društva „UNIS-Pretis“ d.o.o. Vogošća (Alatnica) za razrješenje dužnosti izvršnog direktora za komercijalno-tehničke poslove; Odluka o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru privrednog društva „UNIS-Pretis“ d.o.o. Vogošća (Alatnica) za razrješenje dužnosti izvršnog direktora za proizvodnju; Odluka o davanju saglasnosti na Aneks broj 8. na Sporazumu o rješavanju otvorenih pitanja između Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i "Aluminija" d.d. Mostar; Odluka o dodjeli kredita "Pretisu" d.d. Vogošća od 6.500.000 KM - iz sredstava prikupljenih na računu revolving fonda "Projekta lokalne inicijative"; Odluka o reprogramiranju

je to slučaj sa najavama i saopštenjima redovnih zasjedanja. Takođe, smatramo opravdanim i težnju da se u saopštenjima sa zasjedanja navodi visina sredstava koje Vlada prenosi sa transakcijskih sredstava kao i nosioci aktivnosti.

Tabelarni prikaz u nastavku upoznaje nas sa datumima održanih sjednica, brojem realizovanih tačaka po zasjedanjima, te procentom prisustva članova Vlade sjednicama tokom 2013. godine.

Br)sjednice	*i&	Dat%# +dr,avanja	-k%&n+ trajanje	a"#atran+ ta aka i &+dta aka	Ste&en &ris%stva . Br+j &ris%tni/	Br+j +ds%tni/
17	Telefonska sjednica	03-01-2013	00:10	1	94%-16	1
71	Redovna sjednica	10-01-2013	04:55	32	100%-17	0
71	Redovna nastavak	16-01-2013	01:45	18	94%-16	1
72	Redovna sjednica	24-01-2013	04:15	54	94%-16	1
73	Redovna sjednica	06-02-2013	01:10	22	94%-16	1
18	Telefonska sjednica	20-02-2013	00:15	4	76%-13	4
74	Redovna sjednica	27-02-2013	05:00	59	100%-17	0
75	Redovna sjednica	11-03-2013	08:45	83	100%-17-	0
19	Telefonska sjednica	14-03-2013	00:15	3	100%-17	0
76	Redovna sjednica ³	19-03-2013	02:30	21	-	-

komisionih kredita "Pretisa" d.d. Vogošća, odobrenih u skladu s ranijim odlukama Federalne Vlade; Odluka o davanju prethodne saglasnosti o utvrđivanju prijedloga kandidata za članove Nadzornog odbora Fabrike duhana Sarajevo d.d. Sarajevo; Odluka kojom se 11. juli 2013. godine - Dan sjećanja na genocid u Srebrenici proglašava Danom žalosti u Federaciji Bosne i Hercegovine; Odluka o izmjeni Odluke o odobravanju prijenosa sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa; Odluka o odobravanju akontativnog rasporeda sredstava „Transfer za političke stranke i koalicije”, za III. kvartal 2013. godine.

³ CCI nisu mogli provjeriti određene podatke sa ovog zasjedanja koji se nalaze u Zapisniku, jer zaključno sa finalizacijom ovog izvještaja Zapisnik nije bio potvrđen od strane Federalne Vlade.

20	Vanredna sjednica	10-04-2013	03:00	22	83%-14	3
21	Hitna sjednica	15-04-2013	01:00	1	76%-13	4
22	Hitna sjednica	18-04-2013	00:15	5	53%-9	8
23	Vanredna sjednica	26-04-2013	01:50	29	83%-14	3
24	Tematska sjednica	09-05-2013	00:15	1	100%-17	0
25	Hitna sjednica	15-05-2013	05:05	98	94%-16	1
26	Hitna sjednica	03-06-2013	04:25	73	88%-15	2
27	Hitna sjednica	13-06-2013	05:00	69	94%-16	1
28	Hitna sjednica	13-06-2013	00:10	1	94%-16	1
29	Tematska sjednica	17-06-2013	00:15	2	100%-17	0
30	Hitna sjednica	20-06-2013	02:05	72	100%-17	0
30	Hitna sjednica nastavak	01-07-2013	02:05	46	100%-17	0
31	Telefonska sjednica	08-07-2013	00:15	1	76%-13	4
32	Hitna sjednica	09-07-2013	00:10	1	100%-17	0
77	Redovna sjednica - početak	09-07-2013	03:05	30	88%-15	2
77	Redovna sjednica	10-07-2013	04:10	41	71%-12	5
33	Telefonska sjednica	12-07-2013	00:10	2	88%-15	2
78	Redovna sjednica	18-07-2013	05:30	61	94%-16	1
79	Redovna sjednica	25-07-2013	04:35	81	76%-13	4
34.	Hitna sjednica	26-07-2013	00:00 ⁴	1	94%-16	1
80	Redovna sjednica	26-08-2013	06:15	65	100%-17	0
81	Redovna sjednica	03-09-2013	05:15	91	94%-16	1
82	Redovna sjednica	18-09-2013	05:15	54	100%	0

⁴ U zapisniku nije navedeno vrijeme trajanja sjednice

83	Redovna sjednica	03-10-2013	07:30	103	100%	0
84	Redovna sjednica	23-10-2013	09:15	95	82%-14	3
35	Hitna sjednica	24-10-2013	00:00 ⁵	1	88%-15	2
85	Redovna sjednica	31-10-2013	07:30	99	94%-16	1
86	Redovna sjednica	06-11-2013	03:40	46	94%-16	1
87	Tematska sjednica	19-11-2013	00:55	1	88%-15	2
88	Redovna sjednica	19-11-2013	07:00	95	94%-16	1
89	Redovna sjednica	28-11-2013	05:00	71	100%	0
36	Hitna sjednica	29-11-2013	00:00 ⁶	1	94%-16	1
90	Redovna sjednica	04-12-2013	05:10	44	94%-16	1
37	Hitna sjednica	05-12-2013	01:30	3	94%-16	1
38	Hitna sjednica	06-12-2013	00:30	1	58%-10	7
91	Redovna sjednica	12-12-2013	05:15	41	88%-15	2
91	Redovna nastavak	16-12-2013	02:20	33	88%-15	2
39	Hitna sjednica	18-12-2013	00:30	2	88%-15	2
92	Redovna sjednica	24-12-2013	02:35	48	88%-15	2
93	Redovna sjednica ⁷	30-12-2013	04:05	48	-	-
-0-PN1	22 ed+vne 12 Hitni/ 4 *ele3+nske 3 *e#atske 2 Vanredne 3 Nastavka <hr/> 44 sjednica . 25 "adjedanja		-0-PN1 121625 % &r+sjek% 7 3/ &+ "asjedanj%	-0-PN1 1874 - &r+sjek% 37'2 #jera &+ "asjedanj%	- &r+sjek% 88'8% - &r+sjek% 15'2%	

Tabela 1: Pregled održanih sjednica Vlade (datumi održavanja, trajanje sjednica, broj realizovanih mјera, stepen prisustva članova Vlade FBIH zasjedanjima)

U 2013. godini, članovi aktuelne Vlade Federacije BiH na zasjedanjima su proveli, sumarno, 152 sata, u prosjeku 13 sati mјesečno.

⁵ U zapisniku nije navedeno vrijeme trajanja sjednice

⁶ U zapisniku nije navedeno vrijeme trajanja sjednice

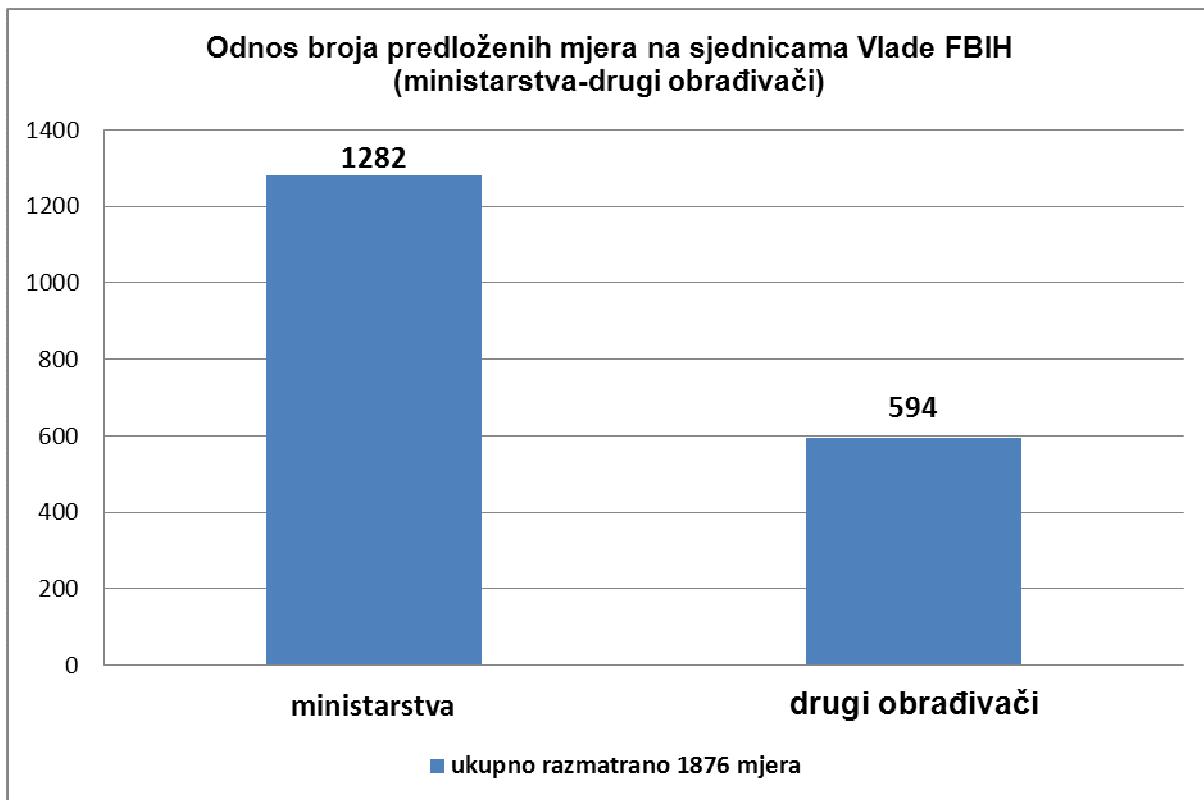
⁷ CCI nisu mogli provjeriti određene podatke sa ovog zasjedanja koji se nalaze u Zapisniku, jer zaključno sa finalizacijom ovog izvještaja Zapisnik nije bio potvrđen od strane Federalne Vlade.

Vlada Federacije BiH je, u 2013. godini, ukupno tretirala kroz dnevne redove 1876 mjera (zbir tačaka i podtačaka). Od ukupnog broja različitih mjeru koje su se našle na dnevnom redu (1876), njih 1799 je usvojeno na sjednicama. U isto vrijeme bilježimo 77 mjeru koje su vraćene na doradu, odnosno, odgođeno je izjašnjavanje o istima, nisu usvojene ili su skinute sa dnevnog reda nakon usvajanja istog. Ovdje govorimo o statusu mjeru koje su na početku sjednica potvrđene kao tačke dnevnog reda, a bilo je i onih mjeru koje su najavljuvane za sjednice, ali isto tako „skidane“ sa dnevnog reda prije njegovog potvrđivanja.

	-sv+jen+ . -tvr9en+ : Pri#ljen+ k "nanj%	;"ja<njanje +d=+9en+; skin%t+ s dnevn+= reda> nije %sv+jen+; vra?en+ na d+rad%	Sve%k%&n+
Sve #jere	1788	77	1874
@jere % ve"i sa ,iv+tni# &r+Ale#i#a	344	10	324
1d s&eci3i n+= "na aja	34	1	37

Tabela 2: Odnos razmatranih i usvojenih mjeru na sjednicama Vlade FBIH u 2013.godini

Na prijedlog ministarstava u Vladi Federacije BiH razmatrano je, na održanim sjednicama 68,5% mjeru – 1282, dok je ostalih 594 akata razmatrano je na prijedlog agencija, službi, zavoda, uprava, komisija, ureda i drugih institucija koje djeluju pri Federalnoj vladu. Preciznije, kada govorimo o predlagačima koji nisu ministarstva, najveći broj realizovanih mjeru na sjednicama Federalne vlade predložila je Služba za zajedničke poslove i tijela Federacije BiH, na čelu sa direktorom Davorom Koraćem - ukupno 81. Slijedi Generalni sekretarijat Vlade F BiH sa 80 predloženih mjeru (većim brojem radi se o zapisnicima sa održanih zasjedanja), te premijer Federacije BiH Nermin Nikšić, sa predloženih i realizovanih 64 mjeru. Svi ostali predlagači mjeru (agencije, uprave, zavodi, uredi) na sjednicama Vlade FBIH u 2013. godini, predložile su manje od 20 mjeru.

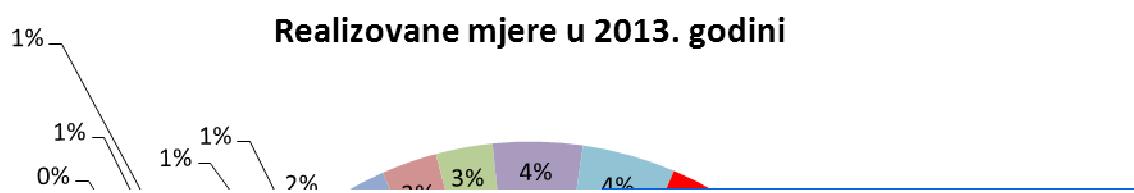

Grafikon 2: razmatrane mjere u 2013.godini

Ako obratimo pažnju na tipove realizovanih mjera tokom 2013. godine uočićemo da je kao i u prethodnim periodima najveći broj usvojenih odluka različitog karaktera (37% od ukupno realizovanih mjera), a zatim slijede informacije, izvještaji, rješenja, i dr. Zakoni i dalje čine zanemariv procenat u djelovanju Vlade Federacije, svega 4,1% od ukupnog broja realizovanih mjera.

Naredni grafikon daje prikaz predloženih mjera na sjednicama Vlade po ministarstvima.

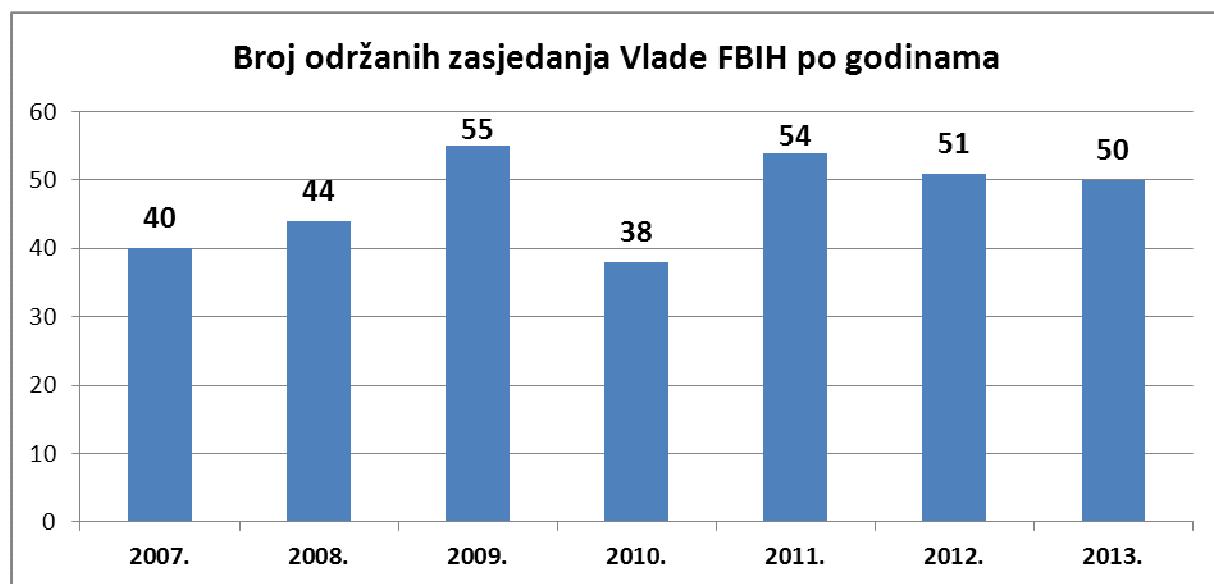

Komparacija sa rezultatima Federalne vlade, tokom proteklih 7 godina

Poredeći podatke iz prethodnih izvještaja, aktivne baze podataka i arhive dokumenata koje je CCI razvio tokom dugogodišnjeg monitoringa rada vlasti u BiH, tačnije od 2008. godine do danas, možemo govoriti i o trendu djelovanja Vlade Federacije BiH po više segmenata, a za ovaj put uporedili smo tempo održavanja i ukupnog trajanja sjednica Vlade, broj realizovanih mјera na sjednicama uz akcenat onih koje su od izrazitog značaja za rješavanje prioritetnih problema građana, kao i broj utvrđenih zakona, te statusa tih zakona u Federalnom parlamentu.

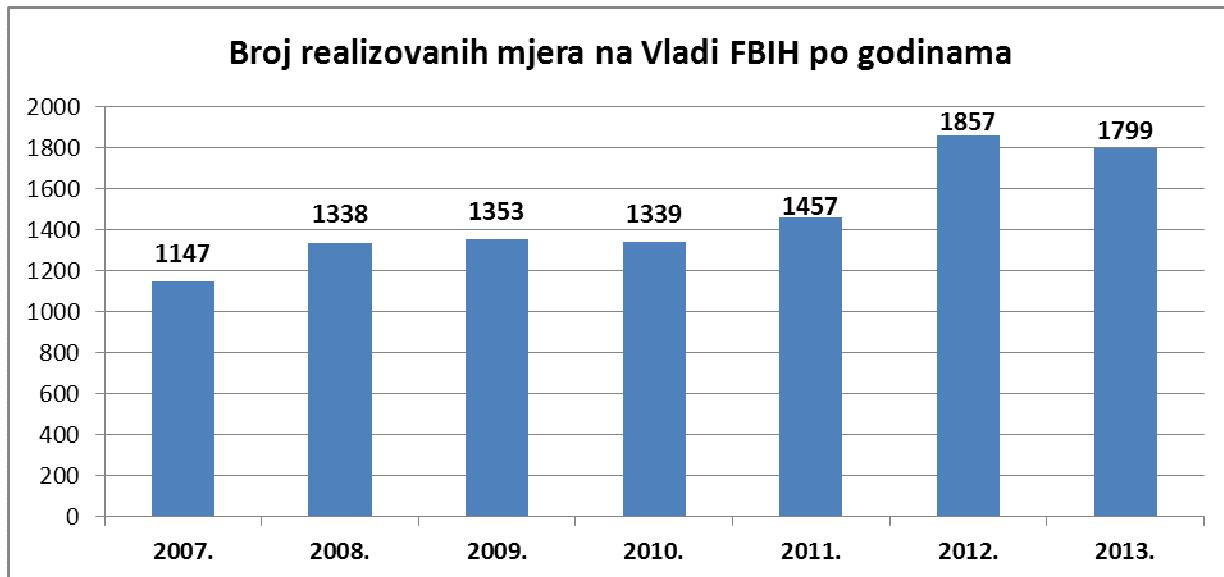
Krenimo redom od činjenice kako je najveći broj zasjedanja Federalna Vlada imala u 2009. i 2011. godini. Rezultat od 55 zasjedanja 2009. godine je zasluga prethodnog saziva Vlade, dok je ovaj iz 2011. podjeljen između aktuelnog i prethodnog (43 zasjedanja aktuelnog - petog saziva, i 11 sjednica prethodnog (IV) saziva, pošto je novi saziv konstituisan u martu). Broj održanih zasjedanja u aktuelnom mandatu je, za razliku od prethodnog u kome su bile primjetne značajne oscilacije, prilično ravnomjeran, sa prisutnim kontinuiranim blagim padom.

Grafikon 5: broj zasjedanja Vlade FBIH po godinama u periodu 2007.-2013.godina

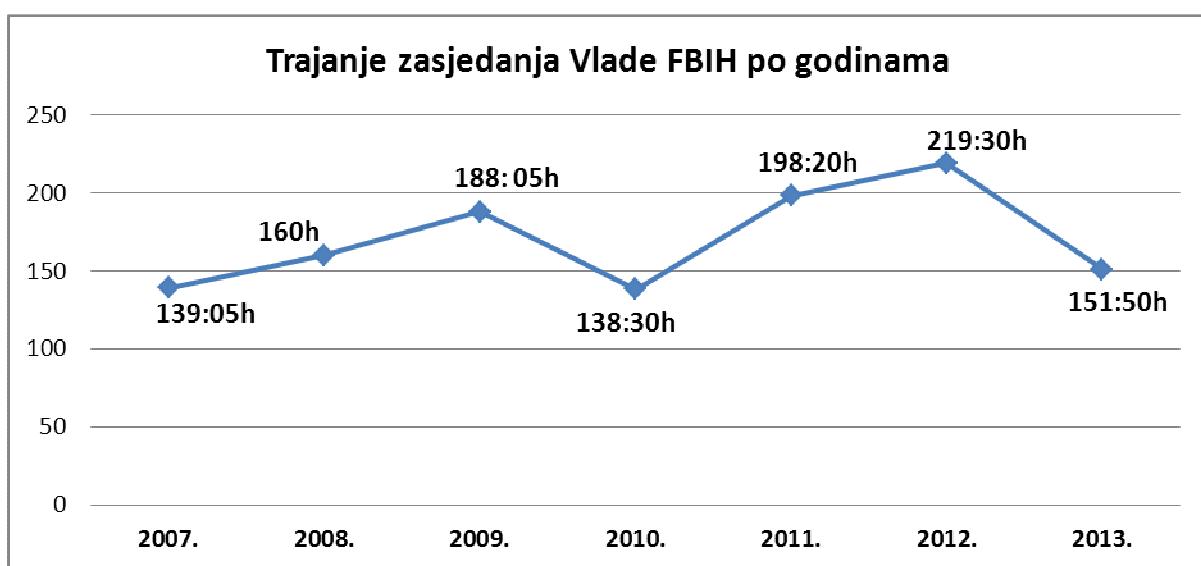
Kada je riječ o broju realizovanih mјera na održanim zasjedanjima, najviše realizovanih mјera, zabilježila je aktuelna Vlada Federacije 2012. godine (1857 realizovanih mјera). Zanimljivo je da je drugi najbolji rezultat, po ovim parametrima, ostvaren 2013. godine, godine u kojoj je Vlada radila u krajnje kontroverznim uslovima, bez podrške parlamentarne većine).

Poredimo li prve tri postizborne godine, možemo zaključiti da je od 2011. do 2013. realizovano 1275 mjera više nego u periodu 2007 – 2009, što je zapravo godišnji prosjek mjera ostvarenih u prethodnom periodu.

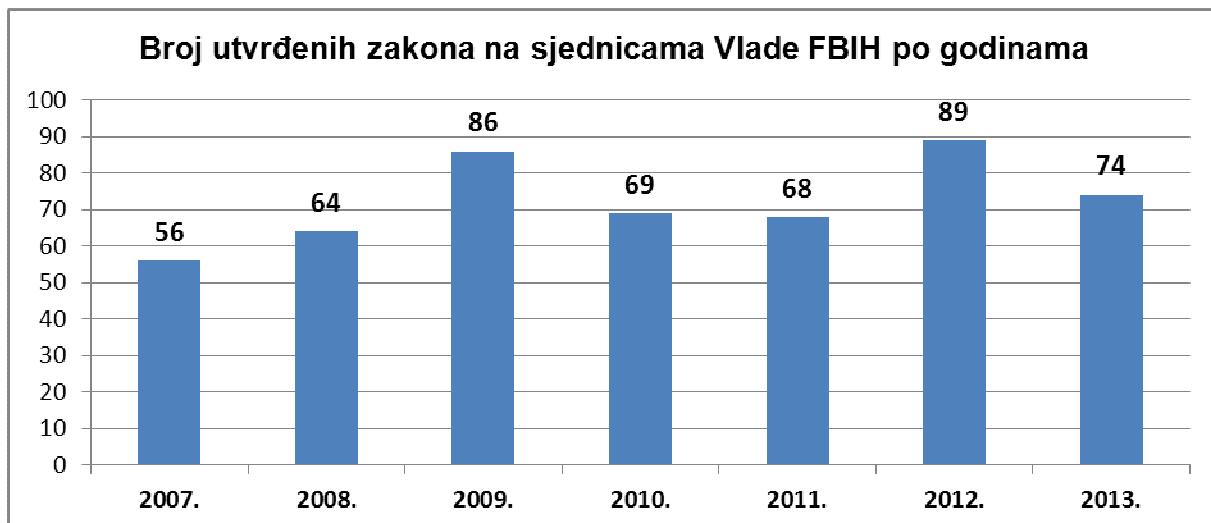
Grafikon 6: broj realizovanih mjera na sjednicama Vlade FBIH u periodu 2007.-2013.godina

S obzirom da je u prvoj polovini tekuće godine održano daleko više vanrednih (hitnih, telefonskih, tematskih) sjednica u poređenju sa prethodnim godinama, nije iznenađujući podatak kako je Vlada Federacije BiH upravo u 2013. godini na zasjedanja utrošila značajno manje vremena nego je to bio dosadašnji prosjek. Na zasjedanja je utrošeno 19 osmosatnih radnih dana, a realizovano je 1799 mjera što znači da je o jednoj mjeri raspravljano oko 5 minuta, u prosjeku.

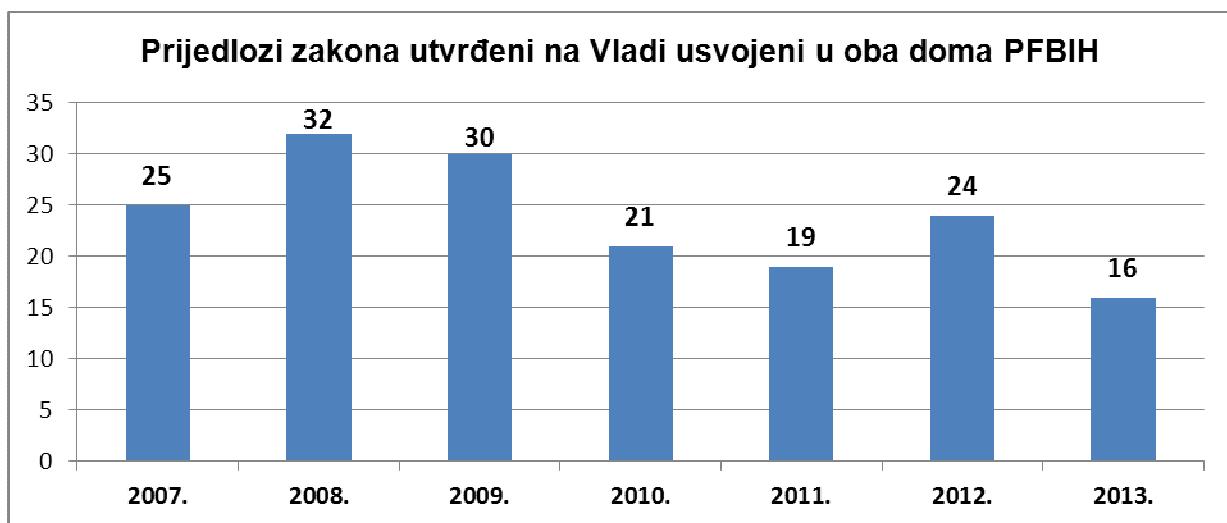
Grafikon 7

Uporedimo li brojeve utvrđenih zakona, u aktuelnom i prethodnom mandatu, primjetno je da je u 2013. godini zabilježen pad za 15 zakona u odnosu na prethodnu 2012. godinu, a isto tako pad za 12 zakona u poređenju sa trećom godinom mandata prethodnog saziva. Međutim u ukupnom zbiru zakona aktuelnog i prethodnog saziva u prve tri godine mandata zaključuje se da je aktuelni saziv utvrdio 25 zakona više od prethodnog saziva.

Grafikon 8: utvrđeni zakoni od strane Vlade FBIH u periodu 2007.-2013. godina

U isto vrijeme, što ćemo preciznije pojasniti u nastavku ponavlja se praksa da preko 2/3 zakona godišnje ostaje u zakonodavnim planovima rada ministarstva, da ministarstva vode informacije kako se u kontinuitetu radi na izradi istih, a da u konačnici zakon ne bude utvrđen ili se pripremi loš materijal koji bude odbijen u Federalnom parlamentu, pa se zakoni prenose iz godine u godinu.

Grafikon 9: usvojeni prijedlozi zakona u oba doma Parlamenta FBIH u periodu 2007.-2013. godina

Produktivnost Vlade, obesmišljena je u Parlamentu. Vlada jeste u periodu 2011-2013. utvrdila 25 zakona više nego u periodu 2007-2009. ali je broj Vladinih zakona koji su usvojeni u Parlamentu u periodu 2011-2013. za čak 28 manji od usvojenih u periodu 2007-2009. Što dodatno govori u prilog neprihvatljivosti situacije da Vlada, sastavom, ne odgovara uspostavljenoj Parlamentarnoj većini, što smo imali na djelu čitavu 2013. godinu.

Iz istog razloga, samo 16 zakona od 74 utvrđena na Vladi u 2013. godini usvojeno u konačnici u Federalnom parlamentu.

Na kraju u nedostatku razvojnih strategija i neefikasnosti provođenja postojećih, te uslijed malog broja donešenih zakona, ne čudi kako generalno ni prethodna ni aktuelna Vlada nisu realizovale pretjeran broj mjera za koje bi mogli ocjeniti da su od izrazitog i dugoročnog značaja za rješavanje najizraženijih problema građana, a prvenstveno mislimo na prekomjernu nezaposlenost, nepovoljnu zdravstvenu i socijalnu politiku, korupciju, probleme mladih, penzionera, poljoprivrednika, zamrlu privredu i nerentabilna javna preduzeća, manjak stranih investicija itd.

PROGRAM RADA VLADE FBIH

Sve vlade u BiH (kantoni, entiteti, Vijeće ministara BiH) imaju normativnu obavezu da svoj rad u jednoj fiskalnoj godini započnu prethodnom verifikacijom budžeta i godišnjeg programa rada. Upravo su godišnji budžeti i programi rada - prethodno usklađeni sa trogodišnjim budžetskim okvirima⁸, dokumenti čije postojanje i kvalitetna provedba predstavljaju preduslov za uspješan rad svake vlade i parlamenta. Kada je riječ o budžetima, zakonom je definisana situacija za slučaj da vlade i parlamenti ne uspiju u propisanom roku donijeti ovaj dokument, i to na način da se tada primjenjuju tzv. „Odluke o privremenom finansiranju“ - za jedan kvartal.

Za razliku od procesa budžetiranja, zakoni o vladama i poslovnici o radu ovih institucija naznačavaju da do isteka jedne godine, a za narednu godinu, moraju biti usvojeni godišnji programi rada, ali ne definišu po kom planu će vlada ili parlament raditi ukoliko se ovaj dokument ne usvoji na vrijeme. U BiH nije strano da neka vlada i parlament rade i godinu dana bez usvojenog programa rada, što je bio slučaj i sa Vladom Federacije BiH u 2013. godini.

Programiranje rada za 2014. godinu

Vlada Federacije BiH svoj Program rada za 2014. godinu utvrdila je 28.11.2013, ispoštovavši ovaj put Poslovnik o radu Vlade FBiH i Uredbu o procesu strategijskog planiranja, godišnjeg planiranja i izvještavanja. (Uredba, inače, definiše obavezu svih federalnih ministarstava da utvrde trogodišnje i godišnje planove rada, te da redovno podnose godišnje izvještaje o svom radu).

Ovo je prvi put u posljednjih 7 godina, od kada CCI vrši monitoring institucija vlasti u BiH, da Vlada FBiH na vrijeme usvoji finalnu verziju godišnjeg program rada.

Program rada za 2014. godinu je koncipiran na istom principu kao i prethodnih godina, mada je CCI kroz preporuke sugerisao da se u istom razdvoje mjere koje su ministarstva u obavezi predlagati na sjednicama i za koje je potrebno da ih Vlada usvoji, nakon čega se u konačnici moraju objaviti u službenim novinama, od aktivnosti i redovnih obaveza ministarstava.

Planom rada za 2014. godinu definirani su strategijski ciljevi, programi i aktivnosti sa rokovima izvršenja te indikatori za izvršenje pojedinih aktivnosti koje će provoditi svako

⁸ Dokument okvirnog budžeta (DOB)

federalno ministarstvo, osim za Ministarstvo pravde, čiji plan rada nije bio objavljen ni na web stranici ovog ministarstva. Tako da je Program rada Vlade FBIH za 2014.godinu nepotpun.

Prioriteti Vlade FBiH u 2014. godini, prema utvrđenom Programu rada, usmjereni su na projekte intenziviranja ekonomskog razvoja, snaženja unutarnje društvene stabilnosti Federacije BiH, snaženje vladavine prava, kao i na iniciranje i provedbu reformi usaglašenih s potrebama Bosne i Hercegovine. A planiran je i nastavak rada na euroatlanskim integracijama, u saradnji s drugim nivoima vlasti u BiH. Vladin Program rada nije razmatran u Parlamentu Federacije BiH, do kraja 2013. godine. Jedan od najupečatljivijih segmenata iz izvještaja o monitoringu rada vlada je ocjena efikasnosti u realizaciji sveukupnog programa rada, te ministarstava pojedinačno. U vezi s tim u narednom izvještaju će biti posvećena posebna pažnja analizi i realizaciji Programa rada za 2014. godinu.

Program rada za 2013. godinu

Vlada FBIH je Program rada za 2013. godinu usvojila tek 28.11.2013. svega mjesec dana prije završetka kalendarske godine, što je potpuno nelogično i predstavlja tek formalno zadovoljavanje obaveza regulisanih dokumentima koji definišu njen rad i obaveze.

Rad bez verifikovanog plana rada, bilo koje institucije, neprofesionalan je i izvan modernih principa poslovanja, a u isto vrijeme Federalna Vlada na taj način krši nekoliko članova Poslovnika o radu te institucije, a prije svega Član 22⁹.

Ministarstva Vlade FBiH su početkom 2013. godine imala pripremljene nacrte svojih programa rada za tekuću godinu, sa pobrojanim planiranim zakonima, kao i drugim mjerama. Federalni zavod za programiranje razvoja je ispunio svoj dio posla na način da su sublimirani pojedinačni planovi rada ministarstava u jedinstven „Nacrt programa rada Vlade Federacije BiH za 2013. godinu“. Međutim, Vlada kao institucija nije odgovorno stala iza tih planova ministarstava, na način da ih verifikuje, pa se sve do 28.11.2013. godine, praktično, radilo po neozvaničenom programu.

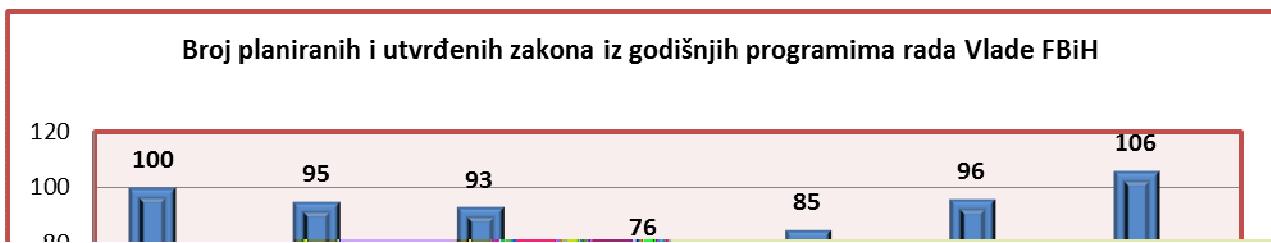
Analiza „Nacrta programa rada Vlade Federacije BiH“ pokazuje da je Vlada Federacije, tačnije 15 ministarstava¹⁰, planiralo u 2013. godini utvrditi čak 106 zakona¹¹. Veliki broj tih zakona su zakoni koji su utvrđeni u formi nacrta tokom 2012. godine, ali je opravdano ponovno planiranje istih u tekućoj godini, jer zakonodavni proces zahtjeva prihvatanje nacrta u Parlamentu FBiH, a nakon toga novu pripremu prijedloga zakona u ministarstvima Vlade Federacije BiH. Sa planiranih 106 zakona, ovo je bio najambiciozniji zakonodavni plan u posljednjih 7 godina.

U konačnici, po isteku 2013. godine, od 106 zakona planiranih pomenutim nacrtom programa rada, utvrđeno je svega 39, što znači, da je stepen efikasnosti Vlade u realizaciji zakona samo 37%

⁹ Član 22. kaže sljedeće: „Vlada donosi godišnji program rada Vlade, po pravilu, do početka kalendarske godine. Program rada sadrži najznačajnije zadatke koje Vlada treba da izvrši u toku godine, nosiće priprema materijala, rokove u kojima će se pojedina pitanja razmatrati, a prema potrebi i kraća obrazloženja za programirane zadatke.“

¹⁰ S obzirom na podjeljene ustavne odgovornosti po pitanju usvajanja zakona između kantona i entiteta, Ministarstvo obrazovanja i nauke F BiH nema planiranih zakona. U sličnoj pravnoj situaciji se nalazi i Ministarstvo kulture i sporta, ali u planu ovog Ministarstva imamo „Zakon audio-vizuelnom stvaralaštvu u Federaciji BiH“.

¹¹ U „Polugodišnjem monitoring izvještaju o radu Vlade F BiH za period 01.01 – 30.06.2013.g.“ iznesen je podatak od 107 zakona, a razlika se pojavljuje što smo tada tretirali jedan zakon više Ministarstvu unutrašnjih poslova – Zakon o privatnim detektivima. Ministarstvo je ovaj zakon planiralo za slučaj da isti bude vraćen iz parlamentarne procedure u kojoj se nalazio još od 2011. godine, ali je isti usvojen tokom tekuće godine u Federalnom parlamentu bez da je ponovo vraćan na Vladu. S nastanjem da iznesemo što vjerodostojniju brojku ukupno planiranih različitih zakona Federalne vlade ovaj put pomenuti zakon nismo brojali među planiranim.

Grafikon 12: Napomena: za 2009.godinu dati su podaci za planirane zakone iz Nacrta programa rada pošto je Vlada radila bez usvojenog godišnjeg programa rada

Ovo je jedan od najlošijih rezultata ostvarenih u posljednjih 7 godina. Predstavlja značajan pad i u odnosu na prethodnu godinu kada je realizacija planiranih zakona bila 58%, a i u odnosu na treću godinu prethodnog mandata, kada je realizacija bila 52%.

Spisak svih planiranih zakona u 2013. godini prikazan je u Dodatku 2 na kraju izvještaja.

Aktuelna Vlada je 07.04.2011. godine usvojila još jedan dokument koji dodatno pojašnjava proces programiranja, a riječ je o „Uredbi o procesu strateškog planiranja, godišnjeg planiranja i izvještavanja u federalnim ministarstvima“. Usvajanjem ove uredbe trebalo je da se osigura da Vlada na vrijeme i kvalitetno obavi sve zadatke u procesu pripreme godišnjeg programa rada, a kako bi plan bio usklađen sa budžetom i donesen na vrijeme. U nekoliko navrata kroz prethodne monitoring izvještaje isticali smo kako je pomenuta Uredba kreirana vrlo kvalitetno, i tu bi istakli značajnu ulogu Federalnog zavoda za programiranje razvoja, na čelu sa direktorom Ljubišom Đapanom. Dokument jeste dobar, ali je upitna provedba istoga od strane ministarstava i pored napora Zavoda za programiranje razvoja da edukuje pojedince i timove ljudi unutar ministarstava s ciljem da sva ministarstva na vrijeme i kvalitetno pripreme trogodišnje strateške planove ministarstava, godišnje programe rada i naravno redovne izvještaje o radu. Na žalost i pored donošenja ove uredbe situacija se nije monogo popravila po pitanju usvajanja godišnjih programa rada Vlade, sve do Programa rada za 2014. godinu.

Dodajmo i to da je Federalna Vlada izvještaj o radu za 2012. godinu usvojila tek 03.10.2013. a Predstavnički dom ga je razmatrao 10.12.2013.godine. Sjednici su bila prisutna samo 4 ministra. Ministar Radivojević je obrazlagao izvještaj umjesto premijera kao čelnog čovjeka Vlade FBIH. Izvještaj sa 16 glasova za 28 protiv i 21 uzdržanim glasom nije usvojen.

U isto vrijeme u Članu 10. Uredbe utvrđen je vremenski okvir izrade streškog plana ministarstva i usklađivanja istog sa procesom izrade budžeta, gdje se kaže da strateški plan treba da bude usvojen od strane nadležnih ministarstava do 31. oktobra, godine koja prethodi trogodišnjem periodu za koji se donosi strateški plan. U nastavku istog člana rečeno je i sljedeće: „Nakon usvajanja strateški plan će biti objavljen na internet stranici ministarstva“.

Nažalost, i po isteku 2013. godine možemo samo konstatovati da nije bilo promjena po ovim pitanjima - od 16 ministarstava Vlade Federacije BiH niti jedno ministarstvo nema objavljen trogodišnji strateški plan rada. S obzirom da ovi strateški planovi treba da prate vremenske okvire Dokumenta okvirnog budžeta Federacije BiH, u 2013. godini trebalo bi da su u fazi izrade bile strategije po ministarstvima za period 2014–2017. godina.

Situacija je ostala nepromjenjena i po pitanju objave godišnjih programa rada i izvještaja o radu osim za Ministarstvo kulture sporta na čijoj stranici su dostupni svi planovi i izvještaji o radu od 2008. do 2013. godine.

Ministarstvo	Objavljen Nacrt plana rada za 2013. godinu (web sajt)	Objavljen izvještaj o radu za 2012. godinu (web sajt)	Usvojena i objavljena trogodišnja strategija ministarstva
MUP	DA	DA	NE
Ministarstvo pravde	NE Navodi se da je stranica sa planovima rada u izradi	NE Poslednji objavljen godišnji izvještaj je za 2009. godinu	NE Navodi se da je u izradi Strategija za period 2011-2014.g.
Ministarstvo finansija	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo energije, rudarstva i industrije	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo prometa i komunikacije	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo rada i socijalne politike	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo za pitanje	NE	NE	

boraca i invalida OOR	(niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	(niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo zdravstva	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo obrazovanja i nauke	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo kulture i sporta	DA Objavljeni svi programi rada od 2008. Posljednji objavljen program je za 2013.	DA Objavljeni svi izvještaji od 2008. godine posljednji za 2012.	NE
Ministarstvo trgovina	NE Posljednji objavljeni je okvirni program rada ministarstva za period 2007 – 2010.g.	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo prostornog uređenja	NE Posljednji godišnji Program koji je predstavljen je za 2010. godinu	NE Posljednji godišnji programski izvještaj koji je predstavljen je za 2008. godinu	NE
Ministarstvo poljoprivrede, vodopriv. i šumarstva	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE
Ministarstvo okoliša i turizma	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE (niti jedan objavljen u posljednjih 8 godina)	NE

Tabela 3: pregled dostupnosti pojedinih informacija sa web stranica ministarstava Vlade FBIH

Program rada Vlade za 2013. godinu usvojen 30 dana prije isteka kalendarske godine je u istom obliku kao i predloženi nacrt iz 2012. godine. Čak ni datumi za aktivnosti i planirane mjere koje nisu realizovane, nisu revidirani iako se u vrijeme usvajanja programa rada za to znalo. Ovakva praksa je absurdna i neprihvatljiva, predstavlja ismijavanje propisanih obaveza.

BUDŽET FEDERACIJE BIH

Budžet Federacije BiH za 2013. godinu

Vlada FBIH je na 69. sjednici održanoj 22.11.2012. godine usvojila Budžet FBIH za 2013. godinu po hitnom postupku. Oba doma Parlamenta Federacije BiH su na vanrednim sjednicama održanim u prvoj sedmici decembra 2012. godine razmatrala i po hitnom postupku usvojila Budžet FBIH za 2013. godinu i Zakon o izvršenju Budžeta FBIH za 2013. godinu. Donošenje budžeta u roku bio je jedan od uslova MMF za dobijanje nove tranše.

Budžet Federacije BiH za 2013. godinu usvojen je u iznosu od 2.214.180.122 KM. Ukupan dug u FBIH je 790 miliona (vanjski uz pripadajuće kamate i unutrašnji). Vanjski dug najvećim djelom od prošlog Stand by aranžmana. Rashodovna strana 794 miliona - tekući transferi 42 miliona KM.

Uštede Transfer za PIO (rezultat revizije i autentičnog tumačenja u PFBIH) Transfer za invalidnine umanjenje za 5 miliona KM (kao rezultat revizije) Planirani izdaci popis - 16 miliona, za elektroprivrede 2,9 miliona sredstva za robne rezerve 68,5 miliona za poticaj u poljoprivredi uz dodatnih 10 miliona (7 miliona putem terminala + 3 miliona za robne rezerve kao podrška poljoprivredi). Izdaci za materijalne usluge za 31 milion viši. Povećana rezerva Vlade FBIH zbog posebnog Odjela za kriminal i korupciju, za Vrhovni sud FBIH (za postupanje po Zakonu o Finansiranje deficitu dugoročne obveznice primici - 44 miliona Trezorski zapisi - 88 miliona EC - 58,7 miliona MMF - 239 miliona. Sve navedeno je razlog zašto Budžet nema razvojnu komponentu.

Prilikom rasprave o Budžetu premijer također najavio da će do kraja januara 2013. godine biti pripremljen sveobuhvatan Zakon o penzionisanju pod povoljnijim uslovima¹². Zakon o prijevremenom povolnjem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobođilačkog rata razmatran i usvojen na sjednicama oba doma PFBIH, održanim polovinom mjeseca aprila. U svom uvodnom govoru prilikom razmatrannja zakona premijer FBIH i ministar finansija Federacije BiH naglasili su da je donošenje ovog zakona u Federaciji BiH uslov je za isplatu naredne tranše Međunarodnog monetarnog fonda po stand-by aranžmanu Bosne i Hercegovine s tom međunarodnom finansijskom institucijom. Izostanak naredne tranše novca MMF-a ugrozio bi finansijsku stabilnost Federacije i cijele BiH te doveo do umanjenja svih stavki u federalnom budžetu za 31,44 posto od 1. maja ove godine.

¹² Federalni Budžet je u drugom kvartalu ove godine bio u znatnoj krizi, tj. bila su upitna sredstva Međunarodnog moneratnog fonda u visini od 58 miliona KM, a ukoliko se po hitnom postupku ne doneše novi „Zakon o prijevremenom povolnjem penzioniranju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata“. Zakon je u aprilu mjesecu donesen, a početkom maja mjeseca Izvršni odbor direktora Međunarodnog moneratnog fonda odobrio je uplatu za Bosnu i Hercegovinu dogovorenih 78 miliona KM - dvije trećine Federaciji, a trećina novca Republici Srpskoj.

Okvir Budžeta FBIH postavljen je na realnim osnovama. Po prvi put u Budžet su uključeni i podračuni. Premijer je na kraju izlaganja naveo da Vlada FBIH ne može razmatrati predložene amandmane jer ne funkcioniše u punom kapacitetu, napominjući kako je sa predstavnicima nove parlamentarne većine usaglašeno da Izmjene i dopune Budžeta FBIH (Rebalans za 2013. godinu) budu upućeni u proceduru u prvom kvartalu 2013. godine.

Tom prilikom usvojen je i sljedeći zaključak: Usvajanje Budžeta za 2013. godinu pratilo je niz detalja koji su situaciju učinili složenom i time uzrokovali usvajanje dokumenta u otežanim okolnostima. Imajući to u vidu predlažemo da se usvoji zaključak o postupku izrade rebalansa Budžeta početkom 2013. godine kako bi uz dovoljno vremena i puni angažman svih zastupnika utvrdili adekvatan dokument.

Uprkos navedenom i brojnim drugim pokazateljima koji su ukazivali na potrebu hitnosti donošenja rebalansa¹³ Budžeta FBIH za 2013. godinu, isti nije niti pripremljen niti razmatran u 2013. godini. Podsjetimo da su u trećoj godini prethodnog mandata prilike, zahtjevale da se izradi rebalansa Budžeta FBIH pristupi čak u tri navrata što je i učinjeno (*naredna tabela Budžeti FBIH, po godinama*).

Istovremeno Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2012. godinu¹⁴, razmatran na sjednicama održanim tokom mjeseca septembra, nije dobio ni u Predstavničkom domu ni u Domu naroda PFBIH potrebnu podršku.

¹³ Poslaničko pitanje poslanik Omer Škaljo (SDA): Kada će Vlada i hoće li uraditi Rebalans Budžeta za 2013. godinu i imajući u vidu stanje punjenja Budžeta da je ono oko 50% s jedne strane i s druge strane. Da su do sada u 2013. godini stvorene ogromne obaveze a koje nisu plaćene. Hoćemo li doći ponovo u situaciju da 2013. plaćamo u 2014. po stvorenim obavezama kao što smo to imali za 2012. godinu kada smo u sedmom mjesecu izmirili obaveze za 2012. godinu. To jedna stvar i druga znači vezana je znači određena ministarstva mogu doći u izuzetno tešku situaciju, jer ako ima u Budžetu da troši deset, ili petnaest, dvadeset miliona a ako mu se uplati u toj godini milion šta će ga očekivati u narednoj godini za 2014. godinu kad bude planirao sredstva, pa s tim u vezi mislim da bi bilo dobro da dobijemo odgovor hoće li se raditi Rebalans Budžeta i ako hoće, kada i na koji način...

¹⁴ U kontekstu rasprave o navedenom iznosimo sljedeće pitanje poslanika Mirze Ustamujića (SBB) „drugo pitanje premijeru i Ministarstvu finansija Vlade Federacije BiH. Pod znacima navoda hitnoj telefonskoj sjednici Vlade održanoj 12.7.2013. godine usvojili ste Odluku o izmjeni Odluke o odobravanju prijenosa sredstava sa posebnih namjenskih računa u iznosu od 58 miliona KM. Time ste produžili rok za povrat kratkoročne pozajmnice do 31.12. 2013. godine tj. do kraja godine. Ono što mene interesuje sa kojih namjenskih računa ... s kojih ste uzeli novac i gdje će se osjetiti kriza obzirom da taj novac tek planirate vratiti na kraju godine. I mislio sam postaviti ovdje potpitnje da li time kršite Zakon o izvršenju Budžeta ali jučer je gospodin Krajina iznio da su bili praktični, pa su malo kršili zakon.“ Ono što mene interesuje jeste da dostavite odgovor i vaše mišljenje na revizorski izvještaj povodom ovog Budžeta pod svih 14 tačaka za koji su oni izrazili osnov za izražavanje negativnog mišljenja.

Dakle tražim vaš odgovor po svakom od tih 14 ... Također pitanje broj 4. kao i u pitanju 2. gdje sam vas pitao sa kojih namjenskih računa ste uzimali novac. Tražim da mi i za 2012. godinu jer su revizori utvrdili također da ste koristili sa namjenskih računa novac sa kojih računa ste uzimali taj novac. Za kraj jedna konstatacija ujedno i pitanje. Iko ako iole racionalno koristi svoju glavu postavio bi isto pitanje po meni. Dok koristite novac sa posebnih namjenskih računa moguće od samih penzionera i korisnika invalidske zaštite i prolongirate njegov povratak do praktično iduće godine istovremeno na sjednici Vlade usvajate zaključak da isplatite više dodatnih desetina miliona poticaja poljoprivrednim proizvođačima jer očekujete veći priliv u Proračunu.Ovo ponavljam iz razloga što sam rekao u prvom pitanju da ste već ustavovili na sjednici 25.7. da je realizacija plana prihoda realizovana tek nešto više od 50%. Dakle nelogično je to o čemu govorite i znate na što ovo liči. Dakle ne samo konstatacija revizora NVO-a koji prate i ovo što mi vidimo da jeste najgora Vlada i od poteza koje ste vukli nego mi djeluje na neki način da kupujete takođe i mir sa gospodinom Lijanovićem već da se dešava neka trgovina, jer mi je nelogično u dvije sjednice Vlade koje su u razmaku 14 dana da u jednoj utvrdite da su prihodi 50% manji ili u pola a na drugoj sjednici utvrdite da ćete dodatno milione isplati.

Prilikom razmatranja navedenog izvještaja resorni ministar je naveo da je koncepcija Budžeta na ovakav način dugoročno neodrživa, te iako je bio najavljen rebalans Budžeta za 2013. godinu isti nije urađen jer prihodi nisu ostvareni u skladu sa planiranom dinamikom.

Također u međuvremenu je Ured za reviziju objavio izvještaj o reviziji izvještaja o izvršenju Budžeta FBIH za 2012. godinu i dao negativno mišljenje o istom. Poslanici su konstatovali između ostalog da je zbog navedenog trebalo predložiti izmjene i dopune Budžeta (rebalans). Poslanici su također konstatovali da je 12 miliona isplaćeno za izvršenje sudske presude i rješenja vansudskom nagodbom, te da se veliki broj kantona nalazi u veoma teškoj finansijskoj situaciji zbog dospjelih sudske izvršenja.¹⁵

Budžet Federacije BiH za 2014. godinu

Budžet FBIH za 2014. godinu Vlada FBIH uputila je u redovnu proceduru koja podrazumijeva razmatranje u formi nacrta te prijedloga tj. u dva čitanja koja omogućavaju parlamentarcima i javnosti da iznesu svoje primjedbe, prijedloge i sugestije u cilju izrade što kvalitetnijeg budžeta. Iako je Nacrt budžeta usvojen je 21.11.2013. u Predstavničkom odnosno 22.11.2013. u Domu naroda, prijedlog budžeta je ponovo razmatran i usvojen po hitnom postupku na vanrednim sjednicama oba doma 5. odnosno 6. decembra pošto je njegovo usvajanje bilo prethodno uslovljeno od strane MMF s rokom do 9. decembra. Usvajanjem prijedloga budžeta za 2014. godinu do ovog roka FBIH ispunila je uslov za novu tranšu novca na osnovu kreditnog aranžmana sa MMF.

Od 51 podnesenog amandmana Vlada FBIH je prihvatile 3 i jedan djelimično koji su postali sastavni dio budžeta. Predstavnički dom je usvojio još tri amandmana i to kluba SBB, kluba parlamentarki i poslanika Mirka Pejanovića.

Prvi amandman nalaže preusmjeravanje 118.000 KM za Radio-televiziju Federacije BiH, drugi izdvajanje milion KM za revolving fond za žene poljoprivrednice u ruralnom razvoju FBIH, a treći da pola novca kojim se diskreciono raspolaže u okviru visokih federalnih funkcija, a polovina je blizu 460.000 KM, bude preusmjereno kao pomoć za rad Zemaljskog muzeja BiH, Akademije nauka i umjetnosti te Kinoteke BiH.

¹⁵ Za primjer navodimo poslaničko pitanje poslanice Katice Čerkez (HDZ BIH) po ovom osnovu: Zahvaljujem. Pozdravljam sve prisutne u ovoj dvorani i evo velim da nisam zadovoljna odgovorom koji sam dobila od Vlade Federacije pa bih postavila novo ili prokomentirala. Vlada Federacije ja je molim da mi navede zakonski temelj odnosno odredbe Zakona o ovršnom postupku kojim provođenje sudske odluke utvrđuje Vlada Federacije. Na temelju kojih pravnih normi Vlada Federacije daje prioritet u izvršenju sudske nagodbe u odnosu na izvršene presude suda i donesena sudska rješenja o izvršenju i molim da mi se o tome da jedna informacija da bih odagnala svaku sumnju u kršenje zakona kada je redoslijed izvršenja sudske presude u pitanju i opravdanje da se ostvaruju uštede kada se moraju isplatiti enormni iznosi odvjetnicima zbog podnesenih tužbi koje su stavljali samo po nekoliko tužitelja iako se radi o potraživanju prema istom izvršitelju po istom pravnom osnovu.

Vlada je prihvatile prijedlog Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju Predstavničkog doma i Doma naroda da se sredstva za reprezentaciju, naknade za službena putovanja, naknade za rad u komisijama i naknade po ugovorima o djelu u 2014. godini umanjene za 20 posto u odnosu na izvršenje za 2012. godinu u organima uprave koji su dobili negativno revizorsko mišljenje. Na temelju revizorskog izvještaja, to se odnosi na Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambenog oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalnu upravu civilne zaštite. Ukupno umanjenje sredstava za ovih pet institucija iznosi 362.000 KM.

U odnosu na nacrt, transfer kantonima povećan je za četiri miliona KM te iznosi 16 miliona, a novac je za to osiguran umanjenjem pozicije Japanskog granta 2KR za četiri miliona KM. Tokom rasprave na sjednicama oba doma, naglašena je potreba za dodatnom podrškom domaćoj privredi, pa su osigurana dodatna dva miliona KM na razdjelu Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za formiranje garancijskog fonda za unapređenje domaće privrede. Sredstva su osigurana internim preraspodjelama. Shodno zajedničkom opredjeljenu ka podršci institucijama kulture, osigurano je sufinansiranje pet institucija kulture u ukupnom iznosu od 1.400.000 KM. Dio sredstava za ove namjene osiguran je umanjenjem sredstava s pozicije Tekuće rezerve Vlade te prestrukturiranjem sredstava unutar pojedinih ministarstava.

Usvojen Prijedlog budžeta u iznosu od 2.357.715.456 KM ostao je isti u odnosu na nacrt s tim da su izvršene promjene samo na nekim unutrašnjim budžetskim pozicijama preraspodjelom novaca u skladu sa prihvaćenim prijedlozima i amandmanima. Budžet za 2014.godinu veći je za 143,5 miliona ili 6,5% u odnosu na budžet za 2013.godinu.

Nešto više od 976 miliona KM unutrašnjeg i vanjskog duga kao iznosa u koji su uračunate i kamate, rekordni je iznos koji se mora vratiti u 2014. godini, a rezultat je zaduženja do 2010. godine. Najznačajnija stavka i glavni razlog porasta otplate duga je otpłata po trećem stand-by aranžmanu s Međunarodnim monetarnim fondom. Kad se odbije ovaj dug, operativni budžet za 2014. iznosi 1.381.344.904 KM.

Prema riječima premijera javna potrošnja za 2014. je smanjena za dodatnih 45 miliona, a rashodi svedeni ispod nivoa iz 2008. godine. Planirana je uvećana emisija trezorskih zapisa kako bi se obezbijedilo više prostora za eliminisanje rebalansa u gotovinskom toku, odnosno velikog kašnjenja u izmirivanjima obaveza. Čime Vlada nastoji da stimuliše tržište kapitala odnosno domaćih vrijednosnih papira. Takođe je naveo da je predviđeno uredno izmirivanje

plata budžetskim korisnicima, penzija, vraćanje duga za PIO, te primanja ratnih i neratnih invalida poginulih branitelja i civilnih žrtava rata.

Nivo prihoda projiciran u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu u odnosu na ukupne rashode i izdatke rezultirao je deficitom u iznosu od 655.125.000 KM ili 38,5% u odnosu na prihode bez primitaka.

Planirano je da se pokriće deficita izvrši:

-
- Primicima od finansijske imovine u iznosu od 125 000 KM;
 - Sredstvima IV Stand-by aranžmana odobrenog od MMF-a u iznosu od 299 miliona KM
 - Sredstvima Svjetske banke – DPO u iznosu od 46 miliona KM;
 - Emitovanjem obveznica u iznosu od 50 miliona KM;
 - Emitovanjem trezorskih zapisa u iznosu od 260 miliona KM.

Povećanje deficita budžeta rezultat je prije svega povećanja otplate glavnice vanjskog duga iz III Stand-by aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom u iznosu od 62,8 mil KM. Takođe, od planirane emisije trezorskih zapisa u iznosu od 260 mil. KM, u istoj godini dospijeva na naplatu 160,0 miliona KM, obzirom da se najvećim dijelom predviđa emisija tromjesečnih i šestomjesečnih zapisa. Shodno navedenom, kategorija izdataka se samo zbog ove dvije stavke povećava za 222,8 mil.

U narednoj tabeli prikazana je struktura Prijedloga budžeta Federacije BiH za 2014. godinu:

OPIS	Budžet FBiH za 2013. godinu	Budžet FBiH za 2014. godinu	Povećanje / smanjenje	Index (3/2)
1	2	3	4	5
I Uкупni prihodi	1.796.005.222	1.702.590.456	-93.414.766	95%
II Rashodi i izdaci	2.214.180.122	2.357.715.456	143.535.334	106%
Rashodi	1.448.308.796	1.415.121.232	-33.187.564	98%
Izdaci	765.871.326	942.594.224	176.722.898	123%
III Deficit (II-I)	418.174.900	655.125.000	236.950.100	157%
IV Finansiranje	418.174.900	655.125.000	236.950.100	157%
Primici od finansijske imovine	0	125.000	125.000	-
MMF - IV Stand-by aranžman	239.500.000	299.000.000	59.500.000	125%
Evropska komisija - II tranša	58.674.900	0	-58.674.900	0%
Svjetska banka - DPO	0	46.000.000	46.000.000	-
Primici od dugoročnih obveznica	40.000.000	50.000.000	10.000.000	125%
Primici od domaćeg zaduzivanja - TZ	80.000.000	260.000.000	180.000.000	325%
V Prihodi, primici i finansiranje (I+IV)	2.214.180.122	2.357.715.456	143.535.334	106%
VI Nepokriveni višak rashoda nad prihodima (II-V)	0	0	0	-

Tabela 4 Budžet FBiH za 2014.godinu

U narednoj tabeli dat je prikaz budžeta FBIH po godinama:

Godina	Visina Budžeta	Datum usvajanja PD PFBIH/ DOM NARODA	Rebalans	Datum usvajanja
2007.	1.435.644.600 KM	30.03.2007. 02.04.2007.	1.586.276.529 KM	14.09.2007. 18.09.2007.
2008.	1.757.614.878 KM	28.12.2007. 29.12.2007.	1.833.614.878 KM	22.04.2008. 29.04.2008.
2009.	1.600.917.600 KM	29.12.2008. 30.12.2008.	1.906.373.386 KM 2.133.254.771 KM 2.075.254.771 KM	I - 01.04.09. 06.04.09. II - 29.07.09. 30.07.09. III – 21.12.09. 22.12.09.
2010.	1.747.272.490 KM	21.12.2009. 22.12.2009.	1.863.333.532 KM	13.09.2010. 14.09.2010.
2011.	1.699.318.442 KM	25.03.2011. 26.03.2011.	1.735.797.007 KM	26.07.2011. 28.07.2011.
2012.	1.923.744.269 KM	10.01.2012. 11.01.2012.	1.999.084.438 KM	06.09.2012. 04.09.2012.
2013.	2.214.180.122 KM	03.12.2012. 04.12.2012.	X	X
2014.	2.357.715.456 KM	05.12.2013. 06.12.2013.		

Tabela 5: Budžeti FBIH po godinama

INFORMACIJE PO PITANJU REALIZACIJE ZAKONA NA VLADI U 2013. GODINI

Vlada Federacije BiH, u 2013. godini utvrdila je ukupno 74 različita zakona.

PREDLAGAČI ZAKONA	BROJ PLANIRANIH ZAKONA PROGRAMA RADA ZA 2013.	UTVRĐENI PLANIRANI ZAKONI U 2013.	NEPLANIRANI, UTVRĐENI ZAKONI	UKUPNO
MUP ¹⁶	3	0	1	1
Ministarstvo okoliša i turizma	2	1	0	1
Ministarstvo pravde	21	11	12	23
Ministarstvo finansija	24	9	7	16
Ministarstvo energije, rударства i industrije	11	6	2	8
Ministarstvo prometa i komunikacija	4	2	2	4
Ministarstvo rada i socijalne politike	9	2	4	6
Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	2	1	0	1
Ministarstvo zdravstva	5	0	2	2
Ministarstvo kulture i sporta	1	0	0	0
Ministarstvo trgovine	4	1	1	2
Ministarstvo za prostorno uređenje	5	1	0	1
Ministarstvo za pitanja boraca i invalida O.O. rata	4	2 * ¹⁷	0	2
Ministarstvo poljop., vodoprivrede i šumar.	9	2	1	3
Ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta	2	1	0	1
Uprava civilne zaštite			2	2
Uprava za geodetsko i imovinsko – pravne poslove			1	1
UKUPNO	106	39	35	74

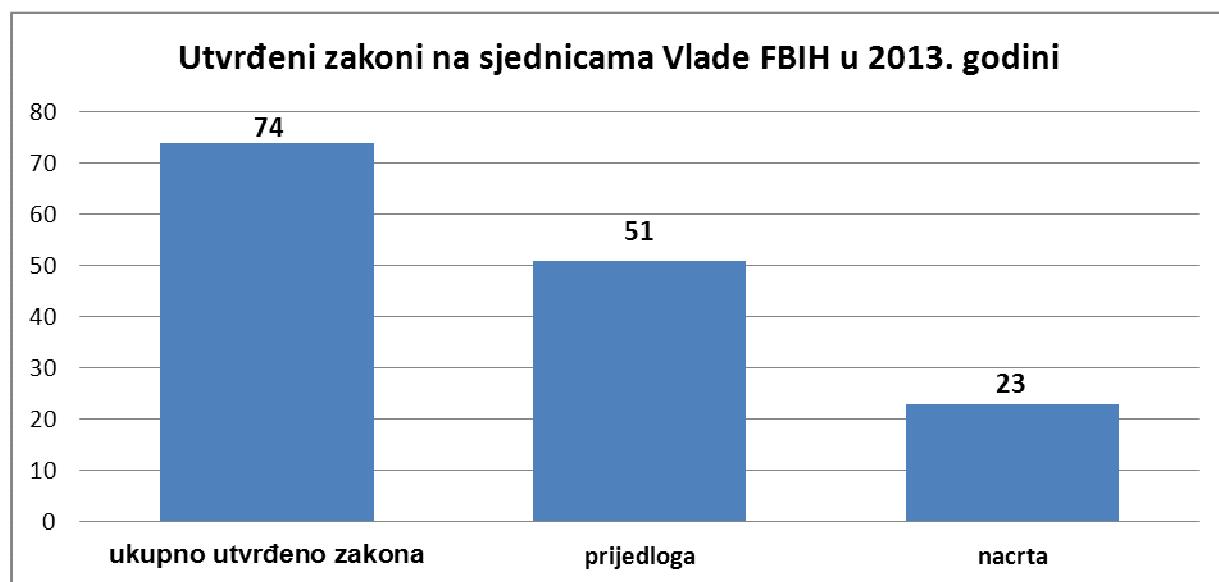
Tabela 6: pregled utvrđenih zakona na Vladi FBIH po predlačima

¹⁶ U planu rada ovog Ministarstva nalazi se i „Zakon o privatnim detektivima“ koji je u trećem kvartalu tekuće godine usvojen od strane Parlamenta F BiH, bez da je o istom Vlada raspravljala u 2013. godini (utvrđen kao prijedlog od strane Vlade još 01.11.2010. godine. Iz ovog razloga izostavili smo pomenuti Zakon, a kada kažemo da Nacrt programa MUP-a sadrži tri zakona.

¹⁷ Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branica odbrambeno-oslobodilačkog rata se nalazi u nacrtu plana Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, a predlač istog na vladi je bio premijer Federacije, Nermin Nikšić.

Najveći broj zakona utvrdilo je Ministarstvo pravde, na čelu sa ministrom Zoranom Mikulićem. U isto vrijeme Ministarstvo pravde, uz Ministarstvo finansija, imalo je i najzahtjevnije zakonodavne planove. Sa jedne strane imamo situaciju da je Vlada FBiH na prijedlog ova dva ministarstva, utvrdila 39 zakona (52.7% od ukupnog broja utvrđenih zakona), a sa druge da se kod ova dva ministarstva nalazi i najveći broj nerealizovanih planiranih zakona.

Od 74 ukupno utvrđena zakona zaključno sa 31.12.2013. godine, Vlada je utvrdila 51 prijedlog i 23 nacrtu.

Grafikon 11: status utvrđenih zakona na Vladi FBiH u 2013.godini

Dodajmo i to da se među 74 utvrđena zakona nalazi 35 temeljnih zakona a preostalih 39 su izmjene i dopune postojećih zakonskih rješenja.

Grafikon 12

Poređenja radi, Vlada Republike Srpske je za isti period utvrdila 90 različitih zakona (62 iz Programa rada za 2013. godinu i 28 van programa rada).

KOORDINACIJA RADA VLADE I PARLAMENTA FBIH

Jedno od glavnih obilježja političkog života u Federaciji BiH, u 2013. godini, bila je nemogućnost novouspostavljene parlamentarne većine da smijeni Vladu i postavi novu, koja bi bila odraz novog odnosa snaga u Parlamentu.

Nova parlamentarna većina, a koju su činili SDP BIH, SBB BIH, HDZ BIH i HDZ 1990, uspostavljena sredinom 2012. godine u Predstavničkom domu PFBIH, u februaru ove godine razmatrala je i izglasala Odluku o nepovjerenju Vladi FBIH, dok je u Domu naroda Klub delegata iz reda bošnjačkog naroda podnio zahtijev da se ovo pitanje razmatra po proceduri za vitalni nacionalni interes, tako da proces po istom još nije okončan.

S druge strane, poslanici i delegati kontinuirano iz sjednice u sjednicu izražavaju nezadovoljstvo zbog neprisustva predstavnika izvršne vlasti u FBIH (premijera FBIH i ministara¹⁸ u Vladi FBIH) plenarnim zasjedanjima Predstavničkog doma i Doma naroda, posebno u dijelu predviđenom za poslanička/delegatska pitanja i inicijative. Zbog toga je predsjedavajući Predstavničkog doma PFBIH Fehim Škaljić, na osnovu primjedbe iznesene od strane poslanika konstatovao sljedeće: „S razlogom je prigovor, jer se već dugo ponavlja praksa da Vlada ne smatra važnim biti prisutna na sjednicama Parlamenta. Da drugi nivoi izvršne vlasti ne smatraju važnim biti prisutni na sjednicama Parlamenta. Ovo je redovno zasjedanje. Blagovremeno najvaljeno i danas klupe ministara su prazne. Izuzeci su mali broj onih koji su došli a većina ne smatra potrebnim čak ni obavijestiti Parlament o tome da neće da dođe na sjednicu. Ta arogancija koju ispoljava Vlada, koju ispoljava izvršna vlast je nedemokratski čin i ona narušava principe parlamentarne demokratije. Parlament će morati konačno jednostavno prekinuti tu praksu. Nećemo raspravljati o stvarima kad nema kompetentnih“.

Delegat u Domu naroda Esad Radeljaš predložio je na 17. redovnoj sjednici Kolegiju Doma naroda da više ne obavještava Vladu Federacije kada se održava sjednica Doma naroda, jer na sjednicama Doma naroda često ne prisustvuju ministri.

R. broj	Tip sjednice	Komentar sjednice
12	Vanredna sjednica	
13	Vanredna sjednica	
14	Vanredna sjednica	
19	Redovna sjednica	Primjedba predsjedavajućeg zbog neprisustva članova Vlade, predsjednika i potpredsjednika FBIH i činjenice da je zakazana istovremeno i sjednica Vlade FBIH
15	Vanredna sjednica	

¹⁸ Izuzetak su ministar finansija Ante Krajina i ministar pravde Zoran Mikulić, koji u kontinuitetu prisustvuju sjednicama Predstavničkog doma i Doma naroda PFBIH. Ostali ministri uglavnom prisustvuju u dijelu sjednice na kojem se razmatra tačka iz njihove nadležnosti, dok dio ministara redovno delegira predstanke ministarstva da prisustvuju sjednicama.

19	Redovna nastavak	
16	Vanredna sjednica	U uvodnom obraćanju poslanicima su se obratili premijer FBIH Nermin Nikšić, te ministri Ante Krajina, i Zukun Helez
19	Redovna nastavak	Odustvo opravdali premijer FBIH i ministar Vjekoslav Čamber
17	Vanredna sjednica	
17	Vanredna nastavak	Premijer FBIH najavljen odsutan - sajam u Tuzli Dijelu sjednice prisutni ministri: Mikulić, Krajina, Osmanović, Kurteš, Helez, Radivojević
18	Vanredna sjednica	Na sjednici nisu prisutni ministri u Vladi FBIH bez obzira što je tema Izvještaj o Razvojnoj banci FBiH
1	Posebna sjednica	
20	Redovna sjednica	
20	Redovna nastavak	Dijelu sjednice prisutni ministri: Krajina, Trhulj, Mikulić, Mašić, Bijedić,
21	Redovna sjednica	Dijelu sjednice prisutni ministri: Mašić; Krajina, Helez, ministar zdravstva uputio ispriku
21	Redovna nastavak	
21	Redovna nastavak	Dijelu sjednice prisutni ministri: Bijedić, Radivojević, Krajina, Kurteš, Mikulić Odsustavo opravdali premijer Nikšić i Trhulj Ministri Mesihovic i Camber najavili kašnjenje Za 8 ministara nepoznat razlog odsustva Škaljić: Kolegij je u skladu sa poslovnikom usaglasio da se tačke čiji su predlegači nepravdano odsutni ministri neće razmatrati
22	Redovna sjednica	Dijelu sjednice prisutni: Krajina, Čamber, Kurteš, Mikulić. Mesihović i Trhulj Odgovore na poslanicka pitanja na sjednici dali direktno ministri Krajina, Mikulić i Kurteš.
22	Redovna nastavak	Dijelu sjednice prisutni. premijer i ministri Radivojević, Krajina i Mikulić Opravdano odsustni ministri Trhulji i Halimovi
23	Redovna sjednica	Dijelu sjednice prisustvovali ministri Krajina, Radivojević, Halimović, Čamber, premijer najavio odsustvo, ostali ministri nisu
24.	Redovna sjednica	Dijelu sjednice prisustvovali ministri Trhulj, Krajina, Radivojević, Bahilj, Mikulić, ostli članovi Vlade nisu najavili odsustvo
24.	Redovna nastavak	Dijelu sjednice prisustvovali ministri Radivojević, Mikulić, Đurić, Krajina, ostali članovi vlade nisu najavili odsustvo
25.	Redovna sjednica	Dijelu sjednice prisustvuju predsjednik FBIH Budimir, premijer Nikšić, ministri Helez, Krajina, Trhulj, Mašić, Mikulić, Radivojević, Mesihović, Bijedić, Osmanović
19.	Vanredna sjednica	Dijelu sjednice prisustvovali: Premijer Nikšić, ministri Krajina, Kurteš, Helez, Lijanović, Desnica, Kaplan, Mašić, Bijedić, Đurić, Osmanović, Halimović, Čamber, Mesihović, Mikulić, Trhulj
24.	Redovna nastavak	Dijelu sjednice prisustvovao samo ministar Radivojević, Krajina, Đurić, Mikulić
26.	Redovna sjednica	Dijelu sjednice prisustvovali: potpredsjednici FBIH Kebo i Pudarić, premijer Nikšić, ministri Helez, Mašić, Krajina Radivojević, Mesihović, Mikulić, Trhulj, Osmanović, Bahilj
26.	Redovna nastavak	Dijelu sjednice prisustvovali potpredsjednici FBIH Kebo i Pudarić, premijer Nikšić, ministri Krajina, Trhulj, Helez, Radivojević, Bahilj, Mikulić

Tabela 6: izvod sa sjednica PD PFBIH

Kada je parlament trebao razmatrati i usvojiti budžet za 2014. godinu, čijim usvajanjem je bila uslovljena naredna tranša MMF, sjednici su prisustvovali svi članovi Vlade FBIH, a kad je na narednom zasjedanju trebao razmatrati izvještaj o radu Vlade FBIH za 2012. godinu, bila su prisutna samo 4 ministra, a Ministar Radivojević je obrazlagao izvještaj umjesto premijera kao čelnog čovjeka Vlade FBIH.

U pogledu pitanja i inicijativa također su stalno prisutne primjedbe poslanika i delegata, zbog nedostavljanja odgovora na iste ili zbog nepotpunog ili nepravovremenog dostavljanja odgovora. Navedeno je jednim dijelom i razlog zbog čega do danas nije ispoštovana inicijativa poslanika Mirze Ustamujića da se poslanička/delegatska pitanja, kao i odgovori na iste postave na službenu web stranicu Parlamenta FBIH. Spomenimo da su Parlamentarna Skupština BIH i Skupština Kantona Sarajevo sprovele u praksi ovu inicijativu u okviru svojih institucija, a navedeno je i praksa u nekoliko parlamenata u susjedstvu.

U okviru više stotina pitanja i inicijativa poslanika i delegata kroz tri godine aktuelnog mandata bio je prijedlog za sazivanje tematskih sjednica po različitim pitanjima. Tako je u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije još 2011. godine inicirana potreba za održavanjem tri tematske sjednice i to po pitanju stanja u poljoprivredi, zdravstvu i pitanju zapošljavanja¹⁹ u FBIH.

Od inicirana 3 pitanja Vlada FBIH, odnosno resorno ministarstvo je tek u oktobru 2013. godine dostavilo materijale te na taj način stvorila prepostavke za održavanje tematske sjednice o stanju u poljoprivredi koja je održana 09.10.13. Predstavnički dom PFBIH je u kalendaru aktivnosti za period od kraja godine planirao održavanje i preostale 2 tematske sjednice inicirane u 2011. godini, te se od resornih ministarstava očekivalo da pripreme materijal nephodan za raspravu, međutim to se do kraja godine nije desilo.

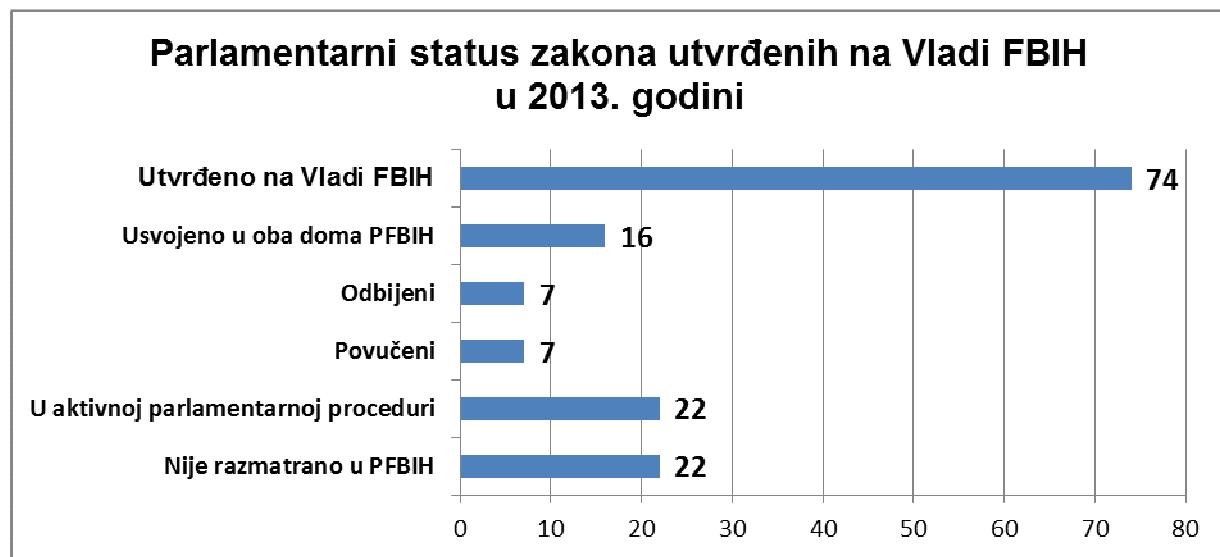
U međuvremenu je pokrenuta i inicijativa²⁰ za održavanjem tematske sjednice na temu revizije državnih institucija i javnih preduzeća sa naglaskom na objavljene revizorske izvještaje i nalaze državnih revizora a u cilju upoznavanja sa stvarnom i realnom situacijom uz obrazloženje da često imamo situaciju da predstavnici Vlade i raznih preduzeća ne slažu se sa izvještajima i pokušavaju iznijeti kontra argumente.

U 2013. godini Vlada FBIH je utvrdila 74 različita zakona. Od tih 74 zakona parlament je razmatrao 45 od čega je u konačnoj formi usvojeno 16 zakona, 7 zakona je palo (3 u Predstavničkom domu a 4 u Domu naroda) a 22 zakona su u proceduri. Povučeno je 7

¹⁹ Dodatno obrazloženje inicijative poslanik Nihad Alikadić (SBB): Insistiram i molim ovaj Dom da pokrene održavanje tematske sjednice na temu zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine pod jedan. Zapošljavanje u Javnoj upravi, zapošljavanje u javnim preduzećima, a pod dva. Kako pokrenuti zapošljavanje u industrijii odnosno kako pokrenuti industrijalizaciju Bosne i Hercegovine. Čini mi se da sam ja desetine puta u ovom Domu pokušavao kod Vlade pokrenuti rad na tu temu ali to nije išlo. Insistiram da prilikom održavanja ove sjednice ako usvojimo inicijativu da se održi prisustvuju sem članova Vlade, predsjednika i potpredsjednika Federacije prisustvuju i direktori javnih preduzeća i preduzeća u vlasniku Federacije u većinskom vlasništvu Federacije. Kako bi oni u toku naše diskusije mogli dati svoje sugestije i dati svoje sugestije i dati svoje primjedbe na ono što mi predložimo. Takođe predlažem da se pozovu i svi oni vlasnici firmi koji u proizvodnji zapošljavaju više od 250 zaposlenih. Vjerovatno će nam i oni biti u prilici dati dobar savjet kako ovaj smjer koji za moj pojam nije dobar i moja vizija nije ova koja se dešava danas u Vladi Federacije kada je u pitanju industrijalizacija države. Nadam se da će oni biti ubjedljiviji i uvjerljiviji od mene jer su napravili bolji rezultat od mene na tu temu i da će pomoći ovoj Vladi da ona skrene sa ovog sunovrata industrijskog ka nekom boljem putu. Izvinjavam se što sam morao dati ovako dugo obrazloženje. Pisano formu inicijative normalno da će dostaviti Parlamentu.

²⁰ Predlagač poslanik Mirza Ustamujić (SBB)

zakona od strane predlagača tako da ih parlament nije razmatrao, takođe nije razmatrano ni još 22 utvrđena zakona (13 prijedloga i 9 nacrt) od kojih je 15 zakona (7 prijedloga i 8 nacrt) bilo na dnevnom redu 26. redovne sjednice koja nije završena tako da će ovi zakoni biti razmatrani na njenom nastavku početkom 2014. godine, a preostalih 7 zakona tek će biti razmatrani na nekoj od narednih sjednica Parlamenta FBIH. Od 16 usvojenih zakona u oba doma Parlamenta FBIH, 5 zakona su temeljni a ostali su izmijene i dopune.

Grafikon 13

U parlamentarnoj proceduri, zaključno sa istekom 2013. godine, ostalo je 22 „vladina“ zakona iz tekuće, ali i veći broj zakona iz prethodne 2012. koji će se prenijeti u narednu 2014. godinu, što je postala ustaljena praksa.

Podsjetimo da je Vlada Federacije BiH tokom 2012.godine utvrdila 89 različitih zakona, od kojih je u Parlamentu do kraja 2012. godine usvojeno svega 24. U isto vrijeme na kraju prošle godine zabilježili smo i 4 zakona koji su tokom godine povučeni iz parlamentarne procedure, dok su 3 zakona usvojeni u Parlamentu, ali u različitim tekstovima Doma naroda i Predstavničkog doma, te su kao takvi upućeni u proceduru usaglašavanja. U konačnici, u parlamentarnoj standardnoj proceduri, na kraju prošle godine ostalo je 58 zakona od onih koje je Vlada utvrdila i uputila u Parlament tokom 2012. godine.

I po okončanju 2013. godine, za mnoge od tih zakona parlamentarna procedura još uvijek nije završena. Naime, da je tokom 2013. godine završena parlamentarna procedura za 3 zakona koja su ostala u istoj zbog potrebe usaglašavanja tekstova, i to na način da su tekstovi zakona - „Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i energije kogeneracije“, i „Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visini zatezne kamate na javne prihode“

uspješno usaglašeni, a odbijen je „Zakon o izmenjeni Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju“, tj. nije došlo do usaglašavanja tekstova.

„Pored 16 usvojenih, od zakona koje je Vlada poslala u Parlamentarnu proceduru tokom 2013. godine, Parlament FBiH je u 2013. godini usvojio i 18 zakona koji predstavljaju zaostatak iz prethodnih godina, što znači da je ukupan broj u Parlamentu usvojenih zakona u 2013. godini – 34. Od toga 31 je predložila Vlada Federacije BiH, dok je 1 zakon predložen od strane Komisije za sigurnost Predstavničkog doma PFBIH, 1 od strane zastupnice Aide Čikić (SBB) i 1 od poslanika Nasira Beganovića (SBB).“

Slijedi tabelarni pregled statusa svih zakona razmatranih tokom 2013. godine.

Zakoni usvojeni u oba doma Parlamenta FBIH u formi prijedloga u 2013. godini

Po hitnom postupku	
1	<u>Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata „Službene novine Federacije BiH“, broj 41/13,</u> (Premijer FBIH/ Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbr.oslobodilačnog rata 2013.god)
2	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugima naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine „Službene novine Federacije BiH“, broj 55/13,</u> (Ministarstvo pravde 2012.)
3	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 65/13, (Ministarstvo finansija 2013.)
4	<u>Zakon o dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine</u> (predlagač: Komisija za sigurnost Predstavničkog doma) „Službene novine Federacije BiH“, broj 75/13, (MUP FBIH 2012.)
5	<u>Zakon o izmjeni Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u Federaciji Bosne i Hercegovine „Službene novine Federacije BiH“, broj 91/13,</u> (Ministarstvo finansija 2013.)
6	<u>Zakon o izmjenama Zakona o stvarnim pravima</u> (predlagač: Nasir Beganović, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH 2013.) „Službene novine Federacije BiH“, broj 100/13
7	<u>Zakon o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 99/13, (Ministarstvo finansija 2013.)
8	<u>Zakon o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 5/14, (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2013.)

9	<u>Zakon o amnestiji za nedopušteno držanje minsko-eksplozivnih sredstava i oružja u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> , „Službene novine Federacije BiH“, broj 5/14, (Ministarstvo pravde, 2013.)
10	<u>Zakon o izmjenama Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim a neuplaćenim javnim prihodima u razdoblju od 2009. do 2015. godine</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 5/14 (Ministarstvo energije, rудarstva i industrije 2013.)

Tabela 7

Po skraćenom postupku	
1	<u>Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 75/13, (Ministarstvo zdravstva 2013.)
2	<u>Zakon o izmjenama Zakona o izmirenju obaveza Federacije Bosne i Hercegovine prema Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 91/13, (Ministarstvo rada i socijalne politike 2013.)

Tabela 8

Po redovnom postupku	
1	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim upravnim taksama i Tarifi federalnih upravnih taksi</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 43/13, (Ministarstvo finansija 2012.)
2	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnom ispitu</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 43/13, (Ministarstvo pravde 2012.)
3	<u>Zakon o liječništvu</u> Službene novine Federacije BiH“, broj 56/13, (Ministarstvo zdravstva 2012.)
4	<u>Zakon o sestrinstvu i primalistvu</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 43/13, (Ministarstvo zdravstva 2012.)
5	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine</u> – „Službene novine Federacije BiH“, broj 67/13, (MUP FBIH 2012.)
6	<u>Zakon o elektronskom dokumentu</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 55/13, (Ministarstvo pravde 2012.)
7	<u>Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 70/13, (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)
8	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o leasingu</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 65/13, (Ministarstvo finansija 2012.)
9	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bankama</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13, (Ministarstvo finansija 2012.)
10	<u>Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13, (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)

11	<u>Zakon o zaštiti prirode „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13,</u> (Ministarstvo okoliša i turizma 2012.)
12	<u>Zakon o poljoprivrednim savjetodavnim službama „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13, (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 2012.)</u>
13	<u>Zakon o stočarstvu, „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13,</u> (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 2012.)
14	<u>Zakon o stvarnim pravima „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13,</u> (Ministarstvo pravde 2012.)
15	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine „Službene novine Federacije BiH“, broj 65/13, (Ministarstvo pravde 2012.)</u>
16	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine „Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13,</u> (Ministarstvo prometa i komunikacija 2012.)
17	<u>Zakon o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u Federaciji Bosne i Hercegovine „Službene novine Federacije BiH“, broj 77/13, (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)</u>
18	<u>Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima,</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 75/13, (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)
19	<u>Zakon o zaštiti žiranta u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> (predlagač: Aida Čikić, zastupnica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine 2012.) „Službene novine Federacije BiH“, broj 100/13,
20	<u>Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, (Ministarstvo finansija 2013.)
21	<u>Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku</u> (Ministarstvo pravde 2012.)
22	<u>Zakon o dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode</u> „Službene novine Federacije BiH“, broj 28/13, PD -19 sj. 19.03.13. (Ministarstvo finansija 2013.)

Tabela 9

Oboreni / pali zakoni

Zakoni koji su prihvaćeni u Predstavničkom a nisu u Domu naroda PFBiH	
1	<u>Nacrt zakona o izmjeni Zakona o notarima</u> (predlagač: Mirza Ustamujić – poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine 2012.) (PD – 17. sj. 28. i 29. 11. 2012. prihvatio, DN 14. sj.– 16.5.2013. nije prihvatio),

2	<u>Nacrt zakona o državnim službenicima i namještenicima u organima državne službe Federacije Bosne i Hercegovine</u> (PD – 17. sj. 29. 11. 2012. prihvatio, DN 14. sj.– 16.5.2013. nije prihvatio), (Ministarstvo pravde 2012.)
3	<u>Nacrt zakona o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> (PD – 17. sj. 29. 11. 2012. prihvatio, DN 14. sj.– 6.6.2013. nije prihvatio), (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)
4	<u>Nacrt zakona o zaposlenicima u organima jedinica lokalne samouprave</u> (PD – 19. sj. 11. 4. 2013. prihvatio, DN 15. sj.– 27.6.2013. nije prihvatio), (Ministarstvo pravde 2012.)
5	<u>Nacrt zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> (PD – 19. sj. 11. 4. 2013. prihvatio, DN 15. sj.– 27.6.2013. nije prihvatio), (Ministarstvo pravde 2012.)
6	<u>Nacrt zakona o pomoći na cesti</u> (PD – 19. sj. 11. 4. 2013. prihvatio, DN 15. sj.– 27.6.2013. nije prihvatio), (Ministarstvo prometa i komunikacija 2012.)
7	<u>Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine</u> (predlagač: Klub poslanika SDP-a BiH u Predstavničkom domu)– skraćeni postupak - (PD – 21. sj. 23. 7. 2013. usvojio, DN 17. sj.–12.9.2013. nije usvojio),
8	<u>Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mikrokreditnim organizacijama</u> - (PD – 22. sj. 2. 7. 2013. usvojio, DN 18. sj.–24.10.2013. nije usvojio), (Ministarstvo finansija 2012.)
9	<u>Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine</u> - (PD – 22. sj. 24. 9. 2013. prihvatio, DN 18. sj.– 14.11.2013. nije prihvatio), (Ministarstvo pravde 2013.)
10	<u>Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa</u> – hitni postupak - (PD – 26. sj. 17. 12. 2013. usvojio, DN 20. sj.–19.12.2013. nije usvojio) (Ministarstvo finansija 2013.)

Tabela 10

Navedeni zakoni u tabeli nisu prihvaćeni od strane od strane Doma naroda iako ih je prethodno usvojio Predstavnički dom.

Zakoni koji nisu prihvaćeni u Predstavničkom domu PFBIH	
1	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2008. do 31.12.2012. godine</u> – PD 25.06.13. - prijedlog nije usvojeno (Ministarstvo prometa i komunikacija 2013.)
2	<u>Zakon o izmjeni Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju</u> – PD 19.03.13. prijedlog nije usvojen (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 2012.)

3	<u>Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine Federacije Bosne i Hercegovine – PD 18.12.13. – prijedlog nije usvojen (Premijer FBIH / Ministarstvo pravde 2013.)</u>
4	<u>Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u Federaciji Bosne i Hercegovine – PD 18.12.13. – prijedlog nije usvojen (Ministarstvo pravde 2013.)</u>

Tabela 11

Povučeni zakoni

Povučeni zakoni sa sjednica Predstavničkog doma / Doma naroda PFBiH	
1	<u>Zakon o dopuni Zakona o obligacionim odnosima</u> (PD - 25.06.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo pravde 2013.)
2	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi kontrole zakonitosti u oblasti braniteljsko-invalidske zaštite</u> (PD - 23.07.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata 2013.)
3	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja</u> (PD - 17.12.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo zdravstva 2012.)
4	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti</u> (PD – 25.06.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo okoliša i turizma 2012.)
5	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini</u> (PD – 12.11.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo trgovine 2013.)
6	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima u FBIH</u> (PD – 25.06.13. prijedlog povučen) (poslanici Selma Jakupović i Zoran Perić i delegat Aner Zuljević 2013.)
7	<u>Zakon o javno privatnom partnerstvu</u> (PD – 12.11.13. nacrt povučen) (Ministarstvo prometa i komunikacija 2013.)
8	<u>Zakon o prekršajima Federacije BiH</u> (PD – 12.11.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo pravde 2012.)
9	<u>Zakon o privrednim društvima</u> (PD – 12.11.13. nacrt povučen) (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2013.)
10	<u>Zakon o koncesijama</u> (DN – 24.10.13. prijedlog povučen) (Ministarstvo prostornog uređenja 2012.)

Tabela 12

Zakoni u proceduri

Kada govorimo o preostalim zakonima u proceduri, moramo naglasiti kako je dio tih zakona prihvaćen u formi nacrta u oba doma Parlamenta Federacije BiH i da se sada čeka dorada tih zakona od strane Vlade, utvrđivanje istih u formi prijedloga na Vladi, te ponovno upućivanje u parlamentarnu proceduru. Tri nacrta zakona čekaju izjašnjavanje Doma naroda kako bi Vlada mogla utvrditi prijedloge ovih zakona, dok su za 4 zakona utvrđeni prijedlozi i

upućeni u parlamentarnu prodeduru. Tri zakona su na usaglašavanju a za dva je odgođeno izjašnjavanje jer se čeka stav Vlade.

Usvojeni nacrti zakona	
1	Nacrt zakona o biocidima - javna rasprava, (Ministarstvo zdravstva 2012.)
2	Nacrt zakona o energetskoj efikasnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine- javna rasprava (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)
3	Nacrt zakona o igrama na sreću - javna rasprava, (Ministarstvo finansija 2013.)
4	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 2013.)
5	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave (Ministarstvo pravde 2012.)
6	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine (MUP FBIH 2013)
7	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (predlagач Jasmina Durić, poslanica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine) - javna rasprava
8	Nacrt zakona o izmjenama i dopuni Zakona o poticanju razvoja male privrede - javna rasprava, (Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta 2012.)
9	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine - javna rasprava (Ministarstvo finansija 2013.)
10	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (Uprava civilne zastite FBIH 2012.)
11	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrzenjima i fondacijama u FBiH (Ministarstvo pravde 2013.)
12	Nacrt zakona o izmjenama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine (Ministarstvo finansija 2013.)
13	Nacrt zakona o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine - javna rasprava (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2012.)
14	Nacrt zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga - javna rasprava (Ministarstvo finansija 2012)
15	Nacrt zakona o unutrašnjem platnom prometu - javna rasprava (Ministarstvo finansija 2012)
16	Nacrt zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju - javna rasprava (Ministarstvo pravde 2012.)
17	Nacrt zakona o hemikalijama – javna rasprava (Ministarstvo zdravstva 2012.)
18	Nacrt zakona o gasu – javna rasprava (Ministarstvo energije, rudarstva i industrije 2013.)
19	Nacrt zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski potpomognutom oplodnjom – javna

	rasprava (Ministarstvo zdravstva 2012.)
20	Nacrt zakona o poštanskom prometu Federacije Bosne i Hercegovine - javna rasprava, (Ministarstvo prometa i komunikacija 2013.)
21	Nacrt zakona o preuzimanju dioničkih društava - javna rasprava (Ministarstvo finansija 2012.)
22	Nacrt zakona o zaštiti prijavitelja korupcije – javna rasprava (Ministarstvo pravde 2013.)
23	Nacrt zakona o nasljedivanju – javna rasprava (Ministarstvo pravde 2012.)
24	Nacrt zakona o izmjenama zakona o Vladi FBiH-predlagač delegat Josip Perić (Dom naroda usvojio, Predstavnički dom još nije razmatrao)

Zakoni u proceduri u nastavku su utvrđeni na Vladi, usvojeni u Predstavničkom domu a još uvijek nisu razmatrani u Domu naroda

Usvojeni nacrti	
25	Nacrt zakona o državnoj službi PD usvojio 13.11.13. (Ministarstvo pravde 2013.)
26	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku PD usvojio 30.10.13. – javna rasprava (Ministarstvo pravde 2013.)
27	Nacrt zakona o komasaciji - javna rasprava PD usvojio 12.11.13. (Ministarstvo zdravstva 2012.)

Tabela 13

Usvojeni prijedlozi u proceduri	
1	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o likvidacijskom postupku FBiH usvojio PD 30.10.13 (Ministarstvo pravde 2012.)
2	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečajnom postupku FBiH PD usvojio 30.10.13. – obavljena javna rasprava (Ministarstvo pravde 2012.)
3	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja PD usvojio 30.10.13. (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 2012.)
4	Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo PD usvojio 08.11.13. – obavljena javna rasprava (Ministarstvo prostornog uređenja 2013.)

Tabela 14

Izjašnjavanje je odgođeno	
1	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim jedinicima (kantonima) – predlagač delegat Luka Faletar 2013. – izjašnjavanje odgođeno čeka se stav Vlade FBiH

2	<u>Nacrt zakona o šumarstvu</u> , (PD prihvatio 24.11.2011. godine, Vlada Federacije - Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva preuzele Nacrt zakona o šumarstvu koji su predložili Slaviša Šućur i Enver Mujala, poslanici u Predstavničkom domu) 25.07.13. izjašnjavanje odgođeno pošto nije bilo predлагаča
---	---

Tabela 15

Zakoni na usaglašavanju	
1	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (Ministarstvo rada i socijalne politike 2012.) PD - 20. Sj. 2.7.2013. usvojio u tekstu kako ga je Vlada Federacije prihvatile, DN - 16. sj. 25.7. 2013 usvojio Amandman, pa je potrebno da se Predstavnički dom izjasni o Amandmanu, PD - 22. sj. 24.9. 2013 – nije usvojio Amandman, pa će Komisija za usaglašavanje različito usvojenih tekstova akata utvrditi Prijedlog za rješenje spornih pitanja o ovom Prijedlogu zakona
2	Prijedlog zakona o privatnim detektivima u Federaciji Bosne i Hercegovine, (MUP FBiH 2011.) Predstavnički dom usvojio 23.2.2010. u tekstu kako ga je predložila Vlada Federacije, Dom naroda 12.9.2013. godine usvojio sa amandmanima koje je Vlada Federacije utvrdila, pa su postali sastavni dio Prijedloga zakona, pa je potrebno da se Predstavnički dom izjasni o amandmanima), PD - 22. sj. 24.9. 2013 – nije usvojio amandmane, pa će Komisija za usaglašavanje različito usvojenih tekstova akata utvrditi Prijedlog za rješenje spornih pitanja o ovom Prijedlogu zakona
3	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona FBiH - hitni postupak (Ministarstvo rada i socijalne politike 2013.) (Predstavnički dom usvojio 29.10.2013. sa dva amandmana koja je Dom izglasao, Dom naroda 16.12.2013. godine usvojio bez amandmana, pa je potrebno da se Predstavnički dom izjasni da li ostaje kod amandmana.)

Tabela 16

Pored 45 zakona koje je Vlada utvrdila u 2013. godini, Parlament FBiH razmatrao je još 39 zakona iz prethodnih godina, (među kojima ima i zakona čiji predlagač nije Vlada FBiH), što znači da je ukupno razmatrano 84 zakona. Od ukupno razmatrana 84 zakona, 34 zakona je usvojeno u oba doma, dok je 14 zakona odbijeno i to 4 od strane Predstavničkog doma a 10 od strane Doma naroda iako ih je prethodno usvojio Predstavnički dom. U proceduri je 36 zakona od čega su tri zakona na usaglašavanju a za 2 je izjašnjavanje odgođeno. 10 zakona je povučeno od strane predlagača tako da ih parlament nije razmatrao.

Iako kroz praćenje rada institucija vlasti u BIH godinama zagovaramo redovnu parlamentarnu proceduru, upućivanje velikog broja zakona u javnu raspravu bez javnosti

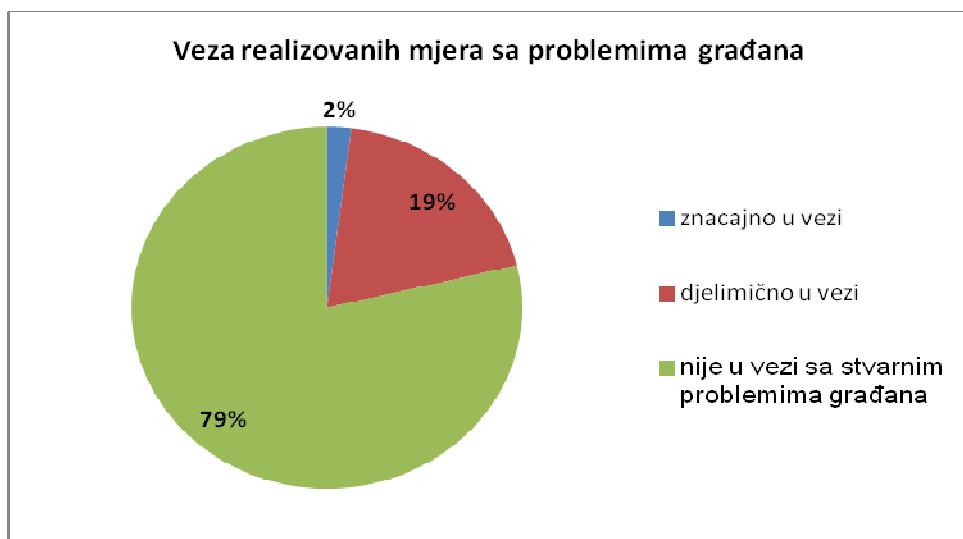
transparentno dostupnih informacija o provođenju istih sa jasno utvrđenim rokovima, učesnicima i nosiocima obaveza zasigurno nas dovodi do konstatacije da je segment organizacije i provođenja instituta javne rasprave nedovoljno dosupan javnosti, posebno svim onim zainteresovanim stranama, te da je ovom pitanju potrebno posvetiti veću pažnju u narednom periodu. Ovdje nikako ne smijemo zaboraviti odgovornost Federalne vlade u procesu finalizacije usvajanja zakona, a prije svega mislimo na potrebu da zakon bude kvalitetno pripremljen, da su u isti tokom pripreme uzete u obzir sugestije svih zainteresovanih strana, te da Vlada što efikasnije provede širu javnu raspravu. S obzirom na generalno mali broj zakona koji se realizuje na nivou Federacije BiH očekivanja su da ministarstva rade što efikasnije, a kako se ne bi gubilo mnogo vremena od momenta kada Federalni parlament prihvati nacrt određenog zakona i kada se čeka da Vlada isti utvrdi u formi prijedloga.

Na 26 sjednici Predstavničkog doma čija su dva nastavka održana u decembru na dnevnom redu su bili setovi antikorupcijskih zakona i zakona koji se odnose na unapređenje poslovnog okruženja. Najveća rasprava vodila se upravo oko Zakona o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala. Zakon je nastao kao potreba da se u FBIH stvori adekvatan okvir za početak obračuna sa sistemskom korupcijom i organizovanim kriminalom, zakonom je predviđeno osnivanje specijalnih odjela pri Vrhovnom sudu FBIH i Tužilaštvu FBIH za procesuiranje djela korupcije, organiziranog kriminala. Cilj antikoruptivnih zakona je stvaranje sistema za kažnjavanje kriminalaca i prevazilaženje postojećih problema oko podijeljenih nadležnosti policije, tužilaštava i sudova. Međutim na prijedlog zakona stigle su primjedbe, Tužilaštva FBIH, VSTV koje je izrazilo rezervu na prijedlog da se uspostavi poseban odjel pri Vrhovnom sudu FBIH za postupanje u prvom stepenu u predmetima korupcije i organizovanog kriminala te specijalnog predstavnika EU Petera Sorensena koji je u svom pismu naveo da je potrebno održati sastanke sa pravosudnim insitucijama te VSTV. Nakon rasprave i primjedbi zastupnika zakon nije dobio potrebnu većinu, bilo je 38 glasova za (SDP, SBIH, NSRZB A-SDA,HSP i DNZ), 25 glasova protiv (SBB, HDZ i HDZ 1990. dio poslanika SDA) i 12 suzdrzanih (dio poslanika SDA) tako da zakon nije usvojen.

Pošto zakon nije usvojen premijer Nikšić je nakon uvodnog obraćanja povukao Zakon o oduzimanju nelegalno stečene imovine, tada je nastala dvočasovna rasprava, tumečenja poslovnika o tome da li se zakon može povući ili ne, pošto je otvorena rasprava, te da li je ili nije bila otvorena rasprava tj. pretres. Na kraju je predsjedavajući stavio na glasanje Zakon o oduzimanju nelegalno stečene imovine nakon čega je bilo 0 glasova za 6 uzdrzanih i 27 glasova protiv. Poslanici SDP i SBIH su bojkotovali glasanje ustali i krenuli da napuste salu, tada je predsjedavajući prekinuo sjednicu. Tako je Predstavnički dom Parlamenta FBIH okončao svoj rad u 2013. godini u svađi i raspadu parlamentarne većine.

BROJ REALIZOVANIH AKATA I ONIH KOJI SU U VEZI SA NAJAVAŽNIJIM PROBLEMIMA GRAĐANA

Među 1799 mjera koliko ih je u 2013. godini na sjednicama usvojila Vlada FBiH bilježimo 346 mjera koje imaju određenu vezu sa najznačajnijim problemima građana (nezaposlenost, zdravstvena i socijalna politika, korupcija, problemi mladih, isl). Pored mjeru koje imaju određenu vezu, mogli smo izdvojiti dodatnih 36 i ocjeniti ih kao dugoročnije značajne po pitanju rješavanja pomenutih prioritetnih problema građana. Vlada očigledno nema prave odgovore na tešku ekonomsko – socijalnu situaciju u Federaciji BiH, a to u kontinuitetu vidimo i po velikom nesrazmjeru količine problema koji tiše građane Federacije BiH i broja realizovanih strateško - zakonskih akata koje mogu sistemski uticati na rješenje tih problema. Tridesetšest mjeru koje smo izdvojili i pojasnili u nastavku su strateški dokumenti (strategije, programi, politike), tako da implementacija istih u mnogome zavisi od pravovremenog donošenja potrebnih zakonskih i podzakonskih akata, kao i od finansijske i političke stabilnosti Federacije BiH i BiH, te korodiniranog rada kantona sa federalnim nivoom.

Grafikon 14

Aktuelni saziv Federalne vlade ušao je u posljednju mandatnu godinu. A na početku mandata ova institucija je usvojila tzv. „Mandatni program rada za period 2011 – 2014. godine, u kom se na samom početku kaže kako je Vlada FBiH opredjeljena da u svom mandatnom periodu ide u pravcu da postane nosilac i kreator novih ideja i pokretač akcija, a ne samo realizator tekućih potreba i zahtjeva za koje u određenim situacijama, najčešće, i nije moguće naći najbolja rješenja.

Već sada posmatrano, nekoordinacija u radu Vlade i Parlamenta Federacije BiH, rad bez godišnjih planova rada, rad Vlade kroz održavanje prečestih vanrednih zasjedanja, politički sukobi stranaka i pojedinaca unutar Vlade i Parlamenta, kontinuirana međusobna optuživanja za

lošu ekonomsku sliku u Federaciji BiH u Federalnoj vladi, mali broj usvojenih zakona i strategija, uz isto tako malu brojku mjera koje su od izrazitog značaja za popravku ekonomsko – socijalne slike ovog entiteta, zasigurno nisu indikatori koji će na bilo koji način biti u skladu s onim što je Vlada Federacije na čelu sa premijerom Nerminom Nikšićem obećala na početku svog mandata.

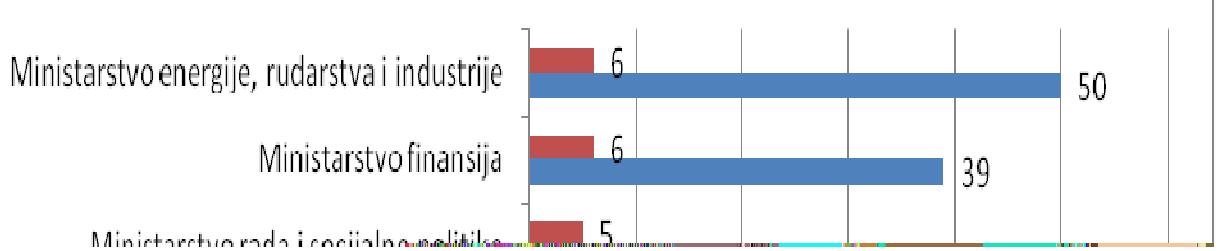
Orijentacija djelovanja Federalne vlade u 2013. godini po tek na kraju godine usvojenom godišnjem programu rada trebala je biti sasvim drugačija od onoga što je prikazano u toku godine. Rečeno je kako će prioriteti Vlade FBiH za 2013. godinu biti usmjereni na projekte intenziviranja privrednog razvoja, jačanja unutrašnje društvene stabilnosti Federacije BiH i jačanja vladavine prava, kao iiniciranje i provođenje reformi usklađenih sa potrebama Bosne i Hercegovine, te u saradnji sa drugim nivoima vlasti u BiH raditi na evroatlanskim integracijama u cilju obezbeđenja dugoročno održivog i stabilnog sistema koji će FBiH učiniti konkurentnijom". Rečeno je i da će strateški ciljevi i programi koje će Vlada preduzeti biti vezani za dalje usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU, očuvanje makroekonomске stabilnosti i jačanje budžetske odgovornosti, ekonomске reforme, izgradnju i rekonstrukciju transportne, energetske i okolišne infrastrukture, nastavak reformi pravosuđa državne uprave, zdravstva i socijalnog sektora, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, jačanje saradnje s organizacijama civilnog društva, zaštitu od diskriminacije, te jačanje regionalne saradnje i koordinacije između kantona.

Ova lista neostvarenih želja mnogo više nam liči na predizbornu retoriku i obećanja na koja su građani BiH navikli, a koja se po običaju ne ispunjavaju nakon izbora, negoli na nešto što oslikava pravce djelovanja Federalne vlade tokom 2013. godine.

Odnos broja ukupno realizovanih mjera po ministarstvima i onih koji su u vezi sa najvažnijim problemima građana

U pogledu dnevnih redova sjednica Vlade FBIH u 2013. godini najviše akata za potrebe održanih sjednica pripremilo Ministarstvo finansija – 340 slijedi, Ministarstvo energije, rudarstva i industrije – 226 i Ministarstvo pravde – 111, dok je najmanji broj mjera predložen od strane Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica svega 19 mjera.

Među aktima koji su usvojeni na Vladi po prijedlogu Ministarstva energije rudarstva i industrije, Ministarstva finansija i Ministarstva rada i socijalne politike, krije se i najveći broj onih koji imaju djelimičnu vezu sa pominjanim najznačajnijim problemima građana. Takođe ova tri ministarstva uz Ministarstvo pravde imaju najveći broj mjera koje su značajno u vezi sa najznačajnijim problemima građana, međutim njihov broj je zanemariv u odnosu na aktuelnu situaciju u FBIH.

Nezaposlenost jedan od najvećih i za građane najprioritetnijih problema u FBiH

U pomenutom mandatnom Programu rada Vlade FBiH za period 2011 – 2014. godina, Vlada je „zapošljavanje“ postavila među 6 glavnih strateških ciljeva mandata. Naime, ciljevi ovog Programa su preuzeti i iz Strategije razvoja Federacije BiH za period 2010. – 2013.godine, a u tom dokumentu precizirani su sljedeći: Makroekonomска stabilnost; Povećanje konkurentnosti; Održivi razvoj; Zapošljavanje; EU integracije i Socijalna uključenost. U oblasti zapošljavanja definisani su sledeći podciljevi: Razvoj malih i srednjih preduzeća i otvaranje radnih mesta; Funtcionisanje tržišta rada i aktivne mjere zapošljavanja i Poboljšanje vještina na tržištu rada, strukovnog obrazovanja i treninga.

Krajem 2011. godine Vlada Federacije BiH je utvrdila „Zakon o poticaju razvoja malog gospodarstva Federacije BiH“, ali je isti samo 20 dana nakon utvrđivanja i povučen iz parlamentarne procedure. Razvoju male privrede, tj. malog preduzetništva, što je bio jedan od podciljeva Vlade FBiH u oblasti zapošljavanja pomogla bi zasigurno i finalizacija usvajanja „Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticaju razvoja male privrede, a koji je utvrđen kao nacrt na Vladi 13.06.2012. godine. Međutim nacrt ovog zakona je krajem 2012. godine utvrđen na Predstavničkom domu, a tek sredinom 2013. na Domu naroda Parlamenta F BiH. Nakon 17 mjeseci od kada je zakon prvi put utvrđen na Vladi FBiH, Vlada je utvrdila isti u formi prijedloga i uputila ga u parlamentarnu proceduru. Ovaj zakon je bitan zbog aspekta usklađivanja oblasti poticaja male privrede sa propisima EU i stvaranja boljih uslova za korištenje IPA fondova.

U nacrtu Programa rada za 2013. godinu Vlada FBiH kroz različite segmente napominje svoje planove s ciljem povećanja zapošljavanja u privredi i poljoprivredi, zapošljavanja osoba sa posebnim potrebama, zapošljavanja mladih, itd. S tim u vezi uoblasti porezne politike za 2013. godinu, kao najvažnija aktivnost napominje se kreiranje porezne politike iz oblasti direktnih poreza u cilju jačanja makroekonomске stabilnosti i stvaranje povoljnijih uslova za zapošljavanje i investicije, te konstantan rad na restrukturiranju poreznih propisa s ciljem poticanja privrednih aktivnosti, povećanju konkurentnosti kao i stvaranju uslova za strana ulaganja, a na kraju i usaglašavanje propisa u cilju stvaranja jedinstvenog ekonomskog prostora.

Jedan od zakona koji moramo izdvojiti po važnosti, a za koji se u nacrtu programa navodi kako će tek u formi nacrta biti utvrđen na Vladi do kraja 2013. godine je „Zakon o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti“. Međutim isti, po isteku kalendarske godine nije utvrđen, a nismo prepoznali niti druge realizovane mjere koje se

specifično odnose na obećano zapošljavanja u poljoprivredi, na zapošljavanje osoba sa posebnim potrebama ili zapošljavanje mladih.

Da bi trebalo biti pozitivnih rezultata po pitanju zapošljavanja govore nam i iz jedne od najodgovornijih institucija u borbi sa problemom nezaposlenosti - Federalnog zavoda za zapošljavanje, a čiji je Plan rada za 2013. godinu Vlada usvojila 15.05.2013. godine. U skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže i mјere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mјera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iznadležnosti Federacije BiH.

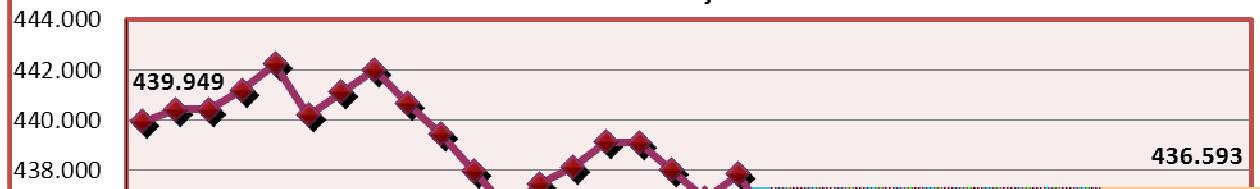
Po Programu rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2013. godinu, ukupno planirana sredstava prema navedenim programima iznose 40.236.000 KM, od čega za aktivne politike zapošljavanja, 26.780.000 KM.

Za to vrijeme, na osnovu evidencije Federalnog zavoda za statistiku pokazuju i Federalnog zavoda za zapošljavanje u martu mjesecu 2013. godine zabilježena je najniži broj od 432.583 zaposlene osobe, od početka mandata ovog saziva vlasti. Od jula 2011. godine kad je bio najveći broj zaposlenih u FBIH od 442.226 lica, bilježi se postepeni pad do marta 2013. godine. Nakon toga, broj zaposlenih raste izuzev augusta kad bilježi smanjenje da bi do novembra porastao do broja od 436.593 zaposlenih što je za 884 osobe više nego u januaru 2013.godine. Što ukazuje da se u 2013. godini uspjelo spriječiti pad broja zaposlenih. Posmatrajući ukupan period od momenta preuzimanja vlasti od strane aktuelne Federalne Vlade (mart 2011. godine), pa do kraja novembra 2013. godine u Federaciji je smanjen broj zaposlenih za 3.356 radno sposobnih osoba.

Na osnovu statističkih pokazatelia i u prethodnim godinama smo mogli prepoznati periode u prvim polovinama godina kada je dolazilo do povećanja broja zaposlenih, da bi se te brojke u nastavcima godine strmoglavo padale. Za razliku od prethodnih godina u 2013. godini broj zaposlenih se nastavio povećavati do kraja godine. U 2013. godini došlo je do povećanja broja zaposlenih dijelom zbog angažmana radne snage za potrebe realizacije popisa stanovništva u BiH²¹.

²¹ Planirano je da se za potrebe popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH angažuje 18.879 popisivača, te obuči i dodatnih 20 odsto, koji će biti angažovani u slučaju odustajanja nekog od izabranih kandidata. Pored toga, biće angažovano i 2.464 opštinska instruktor, od kojih će svaki biti nadležan za sedam do deset popisivača, a biće obučeno i dodatnih 20 odsto, koji će biti angažovani u slučaju odustajanja.

**Broj ZAPOSLENIH na nivou Federacije BiH po mjesecima
- od dana konstituisanja aktuelne Vlade F BiH -**

Prilikom preuzimanja mandata od strane aktuelne Vlade prosječna plata u Federaciji BiH je iznosila 822,85 KM, da bi nakon 28 mjeseci mandata aktuelne Vlade taj prosjek bio povećan za svega 18 KM (2,3%).

Prosječna penzija tada je iznosila 338,88 KM, a danas je prosjek iste veći za samo 7 KM, s tim da je sada za preko 14 hiljada više penzionera nego u momentu preuzimanja mandata od strane aktuelne Vlade Federacije BiH. Od svih zemalja regiona, ali i većine zemalja Evrope, prosječne penzije u Makedoniji i Bosni i Hercegovini ubjedljivo su najniže, a uz penzije i prosječne plate u tim zemljama su najniže. Vlada FBiH najavila je povećanje penzija u FBiH u 2014. godini za 5 %. Za ovo povećanje penzija potrebno oko 7,5 miliona mjesечно, što je oko 90 miliona na godišnjem nivou, Vlada FBiH u ovom trenutku ima oko 66 miliona KM, a nedostajućih 24 miliona planira osigurati dodatnim aktivnostima.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

ZAKLJUČCI:

- **Rad bez usvojenog godišnjeg Programa rada.** Skoro čitavu 2013. godinu Vlada je radila bez usvojenog Program rada, koji je usvojila tek mjesec dana prije isteka kalendarske godine i to u istom obliku kao što je bio predloženi nacrt u 2012. godini bez revidiranja rokova i datuma za planirane mjere koje nisu realizovane. Što je apsurdno, nelogično i neozbiljno za ovakvu instituciju. Na istoj sjednici usvojen je Program rada za 2014.godinu čime su ispoštovane poslovničke odredbe.
- **Postojeće zakonske i ustavne odredbe blokirale proces promjene sastava Vlade FBIH..** Iako je ovom sazivu Vlade izglasano nepovjerenje, ni po isteku 2013. godine nije došlo do promjene sastava Vlade u skladu s voljom nove parlamentarne većine. Pokrenut vitalni nacionalni interes u Domu naroda od strane kluba Bošnjaka, nepotpunjenost Ustavnog suda potrebnim sudijama te nemogućnost završetka procesa utvrđivanja povrede nacionalnog interesa postali su kočnica za promjenu sastava Vlade FBIH u 2013.godini.
- **Čin izglasavanja nepovjerenja vlati, sukobi ministara, sudski procesi...doveli do zastoja rada Vlade FBIH.** Izglasavanje nepovjerenja vlati doveo do zastoja rada Vlade FBIH u prvoj polovini godine i sukoba dva bloka unutar Vlade (SDP sa jedne strane, a sa druge Narodna stranka radom za boljšak, SDA i HSP) što je uticalo da Vlada u ovom periodu radi uglavnom na hitnim, vanrednim i telefonskim zasjedanjima.
- **Izražena hitnost i vanrednost u zasjedanju ali ne i u rješavanju gorućih problema građana.** U 2013.godini Vlada FBIH održala je 46 sjednica od čega su 22 redovne a ostale hitne, telefonske, vanredne, tematske (u drugom kvartalu nije održana niti jedna redovna sjednica). Do smirivanja strasti na relaciji dva suprostavljenia stranačka bloka unutar Vlade Federacije BiH,došlo je u drugoj polovini 2013.godine, a smirivanje se prvenstveno ogledalo kroz nastavak održavanja redovnih sjednica i većeg broja razmatranih mjera. Međutim mali broj njih može sistemski uticati na rješavanje najvećih problema građana, a među njima i nezaposlenost.
- **Sva ministarstva i ministri nisu podjednako učestvovali u radu Vlade FBIH u 2013. godini.** Čak za 5 ministarstava u Vladi FBIH bilans mjera predloženih na sjednicama Vlade ne prelazi u prosjeku 2,5 mjera. U 2013. godini pet ministarstava Vlade FBIH su na sjednicama predložili za razmatranje manje od 30 mjera. To su Ministarstvo obrazovanja i nauke sa 28 mjera, Ministarstvo trgovine sa 27, Ministarstvo unutrašnjih poslova sa 25, Ministarstvo razvoja i peduzetništva i obrta sa 23 i Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica sa 19 mjera.

- **Neravnomjerna dinamika realizacije zakona, nastavljena praksa prenošenja nerealizovanih obaveza u narednu godinu.** Vlada FBIH u 2013. godini utvrdila je ukupno 74 zakona. Skoro polovinu – 36 – u 4. kvartalu, što znači da je intenziviran rad po pitanju donošenja zakona tek pred kraj godine. To je svakako jedan od razloga što će se čak 44 utvrđena zakona razmatrati tek u narednoj godini.
- **Mehanizam javnih rasprava nedovoljno dobro funkcioniše.** Ovaj izuzetno značajan mehanizam, koji omogućava uticaj građana na konačan sadržaj zakonskih rješenja, često je sveden na tek formalni čin, bez stvarnog značaja, niti je u dovoljnoj mjeri dostupan javnosti, što ukazuje da je ovom pitanju potrebno posvetiti veću pažnju u narednom periodu.
- **Kooperativnost rada Vlade i Parlamenta FBIH na niskom nivou.** I u 2013. godini Vlada je nastavila da ignoriše brojne primjedbe i upozorenja od strane Parlamenta, te da ne prisustvuje na sjednicama domova i da ne odgovora na poslaničke pitanja na u za to propisanom roku, kao ni da pripremi materijale za tematske sjednice koje inicira Parlament FBIH.
- **Relativno velik broj oborenih zakona u Parlamentu FBIH.** 14 zakona je odbijeno u Parlamentu FBIH u 2013. godini. njih 10 je odbijeno od strane Doma naroda, iako ih je prethodno usvojio Predstavnički dom.
- **Nova zaduženja građana FBIH. Budžet FBIH za 2014. godinu usvojen u zakonskom roku, čime je ispunjen uslov MMF za dobijanje IV tranše.** Budžet Federacije BiH za 2014. godinu usvojen je u iznosu od 2.357.715.456 KM i veći je za 143,5 miliona ili 6,5% u odnosu na budžet za 2013. godinu. Proknjiženi deficit iznosi 655.125.000 KM a nešto više od 976 miliona KM unutrašnjeg i vanjskog duga kao iznosa u koji su uračunate i kamate, predstavlja rekordni iznos koji se mora vratiti u 2014. godini. Zaduženje kod MMF po IV stand by aranžmanu iznosi 299 miliona KM.
- **Politička blokada institucija, bavljenje predstavnika vlasti samim sobom, onemogućeno poboljšanje kvaliteta života građana obilježilo je 2013. godinu.** Politički obračuni i stranačka nadmudrivanja preuzeли su primat u prioritetima institucija zakonodavne i izvršne vlasti FBIH u 2013. godini. Umjesto da prioritet bude rješavanje nagomilanih problema građana predstavnici vlasti su se bavili sami sobom, dok je nezadovoljstvo građana postajalo sve veće i postepeno došlo do usijanja.

PREPORUKE:

- 1.Koncentrisati svoj rad na iznalaženje rješenja za najznačajnije probleme građana, među kojima je borba protiv nezaposlenosti svakako jedan od najvećih prioriteta
- 2.Insistirati na provođenju Strategije borbe protiv korupcije i u okviru te borbe s posebnom pažnjom se osvrnuti na negativne pojave unutar same vlasti, uključujući i negativnosti utvrđene revizorskim izvještajima.
- 3.Stvoriti uslove koji će obezbijediti priliv zdravog kapitala, kroz investicije, a zaustaviti opasno zaduživanje zemlje, kome je cilj kratkoročno začepljivanje „budžetskih rupa“ i održavanje prekomjerne javne potrošnje
- 4.Pokrenuti nužne procese, u cilju smanjenje prevelike javne potrošnje, ali i pravednije raspodjele socijalnih davanja
- 5.Pridržavati se obaveza definisanih vlastitim dokumentima o radu institucija i donositi programe rada i budžete na vrijeme, transparentno i u demokratskoj proceduri, koja će omogućiti i uticaj javnosti na kreiranje istih.
- 6.Pokazati više socijalne osjetljivosti i preuzeti konkretne korake ka usklađivanju svojih i primanja drugih javnih dužnosnika, te rukovodstava u javnim preuzećima, sa stanjem u zemlji. Odnosno dovesti ta primanja u odnos sa prosječnom platom u entitetu, na način na koji je to riješeno u EU.
- 7.Povećati funkcionalnost institucija, boljom koordinacijom i saradnjom na relaciji vlada – parlament, uz istovremeno širenje demokratičnosti i poštovanje ljudskih prava
- 8.Poboljšati mehanizam javnih rasprava, učiniti ih transparentnijim, bližim građanima i kreirati atmosferu u kojoj one neće biti tretirane kao ispunjavanje formalne obaveze, nego kao stvarno otvaranje vlasti za mišljenje građana i kreiranje politika i konkretnih zakonskih rješenja uz uticaj najšire javnosti.
9. Ubrzati temeljnu reformu ustava FBIH pošto postojeće zakonske i ustavne odredbe pružaju velike mogućnosti za manipulacije i blokade rada institucija vlasti

DODATAK 1 – TABELARNI PREGLED TOKOVA ZAKONA KOJE JE VLADA FEDERACIJE BIH UPUTILA U PARLAMENTARNU PROCEDURU TOKOM 2013. GODINE

2013 GODINA								
	AKTIVNOSTI VLADE FEDERACIJE BIH				AKTIVNOSTI PARLAMENTA FEDERACIJE BIH			
UTVRĐENI ZAKONI NA VLADI U PRVOM KVARTALU								
	Tok Zakona koje je Vlada FBiH utvrdila	Predlagač	Datum utvrđivanja na Vladi FBiH	Programiran	G+	Zakon usvojen na Pred. Domu (DATUM)	Zakon usvojen na Domu N. (DATUM)	Zakon odbačen / povučen
1.	Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata	Premijer F BiH	11-03-2013 NACRT 10-04-2013 PRIJEDLOG		DA	15-04-2013 PRIJEDLOG	18-04-2013 PRIJEDLOG	
2.	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu</u>	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH	19-03-2013 PRIJEDLOG skraćeni postupak		NE	Vraćeno u nacrt 02-07-2013 NACRT	25-07-2013 NACRT	Zakon vraćen u nacrt
3.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim i vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH	Ministarstvo pravde	19-03-2013 PRIJEDLOG		NE	02-07-2013 PRIJEDLOG	25-07-2013 PRIJEDLOG	

4.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama Federacije BiH	Ministarstvo prometa i komunikacija F BiH	19-03-2013 PRIJEDLOG		NE	02-07-2013 PRIJEDLOG	25-07-2013 PRIJEDLOG		DA
----	--	---	-------------------------	--	----	-------------------------	-------------------------	--	----

UTVRĐENI ZAKONI NA VLADI U DRUGOM KVARTALU

5.	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2008. do 31.12.2012. godine</u>	Ministarstvo prometa i komunikacija F BiH	10-04-2013 PRIJEDLOG		NE	25.06.2013. PRIJEDLOG NIJE USVOJEN		ODBIJEN U PD	NE
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bankama	Ministarstvo finansija F BiH	10-04-2013 PRIJEDLOG		NE	02-07-2013 PRIJEDLOG	25-07-2013 PRIJEDLOG		DA
7.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o leasingu	Ministarstvo finansija F BiH	10-04-2013 PRIJEDLOG		NE	02-07-2013 PRIJEDLLOG	25-07-2013 PRIJEDLOG		DA
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mikrokreditnim organizacijama	Ministarstvo finansija F BiH	10-04-2013 PRIJEDLOG		NE	02-07-2013 PRIJEDLOG	24-10-2013 PRIJEDLOG NIJE USVOJEN	ODBIJEN U DN	NE
9.	Zakon o dopuni Zakona o obligacionim odnosima	Ministarstvo pravde F BiH	10-04-2013 PRIJEDLOG		NE	25.06.2013. PRIJEDLOG POVUČEN		POVUČEN	NE

10.	<u>Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo</u>	Ministarstvo prostornog uređenja	26-04-2013 PRIJEDLOG		NE	23-07-2013 PRIJEDLOG POVUEĆEN		POVUČEN	NE
11.	<u>Zakon o izmjenama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine</u>	Ministarstvo finansija F BiH	26-04-2013 NACRT		NE	24-07-2013 NACRT	26-09-2013 NACRT		DA
12.	Zakon o gasu FBiH	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	15-05-2013 NACRT		DA	24-07-2013 NACRT	12-09-2013 NACRT		DA
13.	Zakon o istraživanju i eksploraciji nafte i plina u Federaciji BiH	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	03-06-2013 PRIJEDLOG		DA	23-07-2013 PRIJEDLOG	12-09-2013 PRIJEDLOG		DA
14.	<u>Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u F BiH</u>	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	03-06-2013		DA				NE
15.	Zakon o poštanskom prometu FBiH	Ministarstvo prometa i komunikacija F BiH	03-06-2013 NACRT		NE	24-07-2013 NACRT	26-09-2013 NACRT		DA
16.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima Federacije BiH	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije FBiH	03-06-2013 PRIJEDLOG		DA	23-07-2013 PRIJEDLOG	12-09-2013 PRIJEDLOG		DA

17.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi kontrole zakonitosti u oblasti braniteljsko-invalidske zaštite.	Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata F BiH	03-06-2013 PRIJEDLOG		NE	23-07-2013 PRIJEDLOG POVUEĆNO		POVUČENO	NE
18.	Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti	Ministarstvo zdravstva F BiH	03-06-2013 PRIJEDLOG		DA	23-07-2013 PRIJEDLOG	12-09-2013 PRIJEDLOG		DA
19.	Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija F BiH	13-06-2013 NACRT 18-09-2013 PRIJEDLOG		DA	24-07-2013 NACRT 30-10-2013 PRIJEDLOG	25-07-2013 NACRT 22-11-2013 PRIJEDLOG		DA
20.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu	Uprava civilne zastite (direktor Tihić)	13-06-2013 PRIJEDLOG		NE	23-07-2013 PRIJEDLOG	12-09-2013 VRAČENO U NACRT		NE
21.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave	Ministarstvo pravde F BiH	20-06-2013 PRIJEDLOG		NE	23-07-2013 PRIJEDLOG	12-09-2013 VRAČENO U NACRT		NE
22.	Zakon o igrama na sreću (novi zakon)	Ministarstvo finansija F BiH	20-06-2013 NACRT		DA	23-07-2013 NACRT	26-09-2013 NACRT		DA
UTVRĐENI ZAKONI NA VLADI U TREĆEM KVARTALU									
23.	Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije	Ministarstvo pravde F BiH	09-07-2013 NACRT		DA	24-09-2013 NACRT	14-11-2013 NACRT		DA

24.	Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH	Ministarstvo unutrašnjih poslova	09-07-2013 NACRT		NE	11-09-2013 NACRT	14-11-2013 NACRT		DA
25.	Zakon o izmjeni Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje u Federaciji Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija F BiH	09-07-2013		NE	11-09-2013 PRIJEDLOG	24-10-2013 PRIJEDLOG		DA
26.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruzenjima i fondacijama	Ministarstvo pravde F BiH	09-07-2013 PRIJEDLOG		DA				
27.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak	Ministarstvo finansija F BiH	09-07-2013 PRIJEDLOG		DA	23-07-2013 - PRIJEDLOG	25-07-2013 PRIJEDLOG		DA
28.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	Uprava civilne zastite (direktor Tihić)	09-07-2013 NACRT		DA				NE
29.	Zakona o financiranju poslova izmjere i uspostavljanja katastra nekretnina	Uprava za geod. i imovinsko pravne poslove (direktor Obradović)	09-07-2013 PRIJEDLOG		DA				NE

30.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH	Ministarstvo pravde F BiH	25-07-2013 NACRT		DA	24-09-2013 NACRT	14-11-2013 NACRT NIJE USVOJEN	PAO ODBIJEN U DN	NE
31.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom	Ministarstvo rada i socijalne politike F BiH	25-07-2013 NACRT		DA				NE
32.	Zakon o izmjenama Zakona o izmirenju obveza F BiH prema Federalnom zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje	Ministarstvo rada i socijalne politike F BiH	25-07-2013 PRIJEDLOG		NE	11-09-2013 PRIJEDLOG	24-10-2013 PRIJEDLOG		DA
33.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja (2013.g.)	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH	26-08-2013 PRIJEDLOG		DA	30-10-2013 PRIJEDLOG			NE
34.	Zakon o dopuni Zakona o Povjerenstvu za vrijednosne papire	Ministarstvo finansija F BiH	26-08-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
35.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečajnom postupku FBiH	Ministarstvo pravde F BiH	03-09-2013 PRIJEDLOG		DA	30-10-2013 PRIJEDLOG			NE

36.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o likvidacijskom postupku FBiH	Ministarstvo pravde F BiH	03-09-2013 PRIJEDLOG		DA	30-10-2013 PRIJEDLOG			NE
37.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku	Ministarstvo pravde F BiH	18-09-2013		NE				NE
38.	Zakon o amnestiji za nedopušteno držanje minsko-eksplozivnih sredstava i oružja u Federaciji Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde F BiH	18-09-2013		NE				NE

UTVRĐENI ZAKONI NA VLADI U ČETVRTOM KVARTALU

39	Zakon o šumarstvu	Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva	31-10-2013 NACRT		NE				NE
40	Zakon o oduzimanju nezakonito stećene imovine Federacije Bosne i Hercegovine	Premijer Federacije BiH	31-10-2013 PRIJEDLOG		NE	18-12-2013 NIJE USVOJENO		ODBIJENO	NE
41	Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH	Ministarstvo pravde	31-10-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
42	Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u Federaciji Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde F BiH	31-10-2013 PRIJEDLOG		DA	18-12-2013 PRIJEDLOG NIJE USVOJEN		ODBIJEN	NE
43	Zakon o preuzimanju dioničkih društava	Ministarstvo finansija F BiH	04-12-2013 PRIJEDLOG		DA				NE

44	Zakon o pravima povratnika u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica F BiH	04-12-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
45	Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde F BiH	03-10-2013 NACRT		NE	13-11-2013 NACRT			NE
46	Zakon o komasaciji	Ministarstvo pravde F BiH	03-10-2013 NACRT		NE	12-11-2013 NACRT			NE
47	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde F BiH	23-10-2013 NACRT						NE
48	Zakon o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona FBiH	Ministarstvo rada i socijalne politike F BiH	03-10-2013 PRIJEDLOG		NE	29-10-2013 PRIJEDLOG			NE
49	Zakon o privrednim društvima	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	23-10-2013 NACRT		NE	12-11-2013 NACRT			NE
50	Zakon o javno privatnom partnerstvu	Ministarstvo prometa i komunikacija F BiH	23-10-2013 NACRT		NE	12-11-2013 NACRT POVUČEN		POVUČENO	NE
51	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2008. do 31.12.2012. godine</u>	Ministarstvo prometa i komunikacija F BiH	23-10-2013 NACRT		NE				

52	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine	Ministarstvo pravde F BiH	23-10-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
53	Zakon o prekršajima Federacije BiH	Ministarstvo pravde F BiH	23-10-2013 PRIJEDLOG		DA	12-11-2013 PRIJEDLOG POVUČEN		POVUČENO	NE
54	Zakon o inspekcijama Federacije BiH	Ministarstvo pravde F BiH	23-10-2013 PRIJEDLOG		DA				NE
55	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini	Ministarstvo trgovine F BiH	23-10-2013 PRIJEDLOG 19-11-2013 NACRT		NE	12-11-2013 PRIJEDLOG POVUČEN		POVUČENO	NE
56	Zakon o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. Godinu	Ministarstvo finansija F BiH	06-11-2013 NACRT 28-11-2013 PRIJEDLOG		NE	21-11-2013 NACRT 05-12-2013 PRIJEDLOG	22-11-2013 NACRT 06-12-2013 PRIJEDLOG		DA
57	<u>Zakon o izmjeni i dopuni</u> <u>Zakona o prodaji stanova</u> <u>na kojima postoji</u> <u>stanarsko pravo</u>	Ministarstvo prostornog uređenja F BiH	06-11-2013 PRIJEDLOG		NE	17-12-2013 PRIJEDLOG			NE
58	Zakon o štrajku F BiH	Ministarstvo rada i socijalne politike F BiH	19-11-2013 NACRT		DA				NE
59	Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu	Ministarstvo rada i socijalne politike F BiH	19-11-2013 NACRT		DA				NE
60	Zakon o nedopuštenom oglašavanju u Federaciji BIH	Ministarstvo trgovine F BiH	19-11-2013 PRIJEDLOG		NE				NE

61	<u>Zakon o izmjenama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine</u>	Ministarstvo finansija F BiH	19-11-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
62	Zakon o zastiti korisnika finansijskih usluga	Ministarstvo trgovine F BiH Ministarstvo finansija F BiH	19-11-2013 PRIJEDLOG		DA	29-11-2012 NACRT	06-06-2013 NACRT		DA
63	Zakona o dopuni Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	19-11-2013 PRIJEDLOG		NE	19-03-2013 PRIJEDLOG	16-12-2013 PRIJEDLOG		DA
64	<u>Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u F BiH</u>	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	19-11-2013 PRIJEDLOG		DA				NE
65	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja	Ministarstvo zdravstva F BiH	19-11-2013 PRIJEDLOG		DA	17-12-2013 PRIJEDLOG POVUČEN		POVUČENO	NE
66	Zakon o jedinstvenim načelima i okviru materijalne potpore osobama sa invaliditetom	Ministarstvo rada i socijalne politike F BiH	19-11-2013 PREDNACRT		NE				NE
67	<u>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu</u>	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH	28-11-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
68	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa	Ministarstvo finansija F BiH	28-11-2013 PRIJEDLOG		NE	17-12-2013 PRIJEDLOG	19-12-2013- PRIJEDLOG		DA

69	Zakon o izmjenama Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	28-11-2013 PRIJEDLOG		NE	17-12-2013 PRIJEDLOG	19-12-2013- PRIJEDLOG		DA
70	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticaju razvoja male privrede	Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta F BiH	28-11-2013 PRIJEDLOG		DA				NE
71	Zakon o Gradu Tuzla	Ministarstvo pravde F BiH	12-12-2013 PRIJEDLOG		NE				
72	Zakon o Gradu Zenica	Ministarstvo pravde F BiH	12-12-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
73	Zakon o Gradu Bihać	Ministarstvo pravde F BiH	12-12-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
74	Zakon o Gradu Široki Brijeg	Ministarstvo pravde F BiH	12-12-2013 PRIJEDLOG		NE				NE
75	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku efikasnost FBIH	Ministarstvo okoliša i turizma F BiH	12-12-2013 NACRT		NE				NE
76	Zakon o unutrašnjem platnom prometu	Ministarstvo finansija F BiH	12-12-2013 PRIJEDLOG		DA	29-11-2012 NACRT	06.-06.- 2013. NACRT		DA
77	Zakon o faktoringu	Ministarstvo finansija F BiH	24-12-2013 NACRT		NE				NE
78	Zakon o osiguranju	Ministarstvo finansija F BiH	30-12-2013 NACRT		NE				NE
79	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mjeriteljstvu u FBiH	Ministarstvo energije, rudarstva i industrije F BiH	30-12-2013 NACRT		NE				NE

NAPOMENA: Vlada je u 2013. godini utvrdila 74 zakona a u tabeli stoji 79 iz razloga što se pojedini (markirani) zakoni ponavljaju, pošto su razmatrani više puta u toku godine.

**DODATAK 2 – SPISAK ZAKONA IZ PROGRAMA RADA VLADE FEDERACIJE BIH ZA
2013. GODINU**

NAPOMENA: Crvenom bojom označeni su zakoni koji su utvrđeni u 2013. godini. Od 106 planiranih zakona u 2013. godini Vlada je utvrdila samo 39 zakona.

RB.	Naziv zakona	Predlagač
1.	Zakon o osnovama i obezbjeđenju materijalno- tehničkih uslova za uvođenje centralne evidencije podataka iz oblasti nabavljanja, držanja i nošenja oružja i municije na nivou FBiH	
2.	Zakon o prijevozu opasnih materija	
3.	Zakon o unutarnjim poslovima FBiH	
4.	Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave (novi, cijeloviti tekst zakona)	
5.	Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o organizaciji organa uprave	
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine	
7.	Zakon o inspekcijskim Federacije BiH	
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i fondacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine	
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH	
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku	
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o principima lokalne samouprave Federacije BiH	
12.	Zakon o ustanovama FBiH	
13.	Zakon o prekršajima u FBiH	
14.	Zakon o oduzimanju imovine stečene krivičnim djelom i prekršajima	
15.	Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala	
16.	Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije	
17.	Zakon o izmjenama i dopunama zakona o stečajnom postupku	
18.	Zakon o dopuni Zakona o likvidacijskom postupku	

19.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku FBiH	MINISTARSTVO FINANSIJA
20.	Zakon o krivičnom postupku FBiH	
21.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Federalnom pravobranilaštву	
22.	Zakon o obaveznim osiguranjima u prometu	
23.	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći u Federaciji BiH	
24.	Zakon o izvršenju kaznenih sankcija u Federaciji BiH	
25.	Zakon o Trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine	
26.	Zakon o faktoringu	
27.	Zakon o finansijskom poslovanju	
28.	Zakon o predstečajnoj nagodbi	
29.	Zakon o doprinosima	
30.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa	
31.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit ili novi Zakon o porezu na dobit	
32.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak	
33.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi FBiH Ili Izrada novog Zakona o Poreznoj upravi FBiH	
34.	Zakon o federalnim administrativni taksama (prečišćen tekst)	
35.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda sa različitim rokom izvršenja	
36.	Zakon o fiskalnim sistemima	
37.	Zakon o igrama na sreću	
38.	Zakona o izvršenju budžeta Federacije BiH za 2014.godinu	
39.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH	
40.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje u Federaciji BiH	
41.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o internoj reviziji	
42.	Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli	
43.	Zakon o preuzimanju dioničkih društava	

44.	Zakon o budžetima u F BiH	
45.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o društima za osiguranje u privatnom osiguranju	
46.	Zakon o unutrašnjem platnom prometu	
47.	Zakon o kreditnim institucijama	
48.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju	
49.	Zakon o energetskoj efikasnosti	
50.	Zakon o gasu FBiH	
51.	Zakon o naftnim derivatima u FBiH	
52.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu FBiH	
53.	Zakon o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u FBiH	
54.	Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u F BiH	MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE
55.	Zakon o privrednoj komori FBiH	
56.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društima	
57.	Zakon o privrednim društima	
58.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mjeriteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine	
59.	Zakon o proizvodnji i prometu NVO	
60.	Zakon o infrastrukturi i nadzoru nad javnim elektronskim komunikacionim mrežama i uslugama	
61.	<i>Zakon o pomoći na cestama</i> ²²	
62.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama Federacije BiH	MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA
63.	Zakon o poštanskom prometu	
64.	Zakon o temeljnim novčanim naknadama za podršku osobama sa invaliditetom	
65.	Zakon o organizacijama osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH	
66.	Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji BiH	
67.	Zakon o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	
68.	Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu	
69.	Zakon o štrajku u F BiH	
70.	Zakona o osnovama socijalne zaštite	

²² Nacrt ovog zakona nije prihvaćen na sjednici Doma naroda 27.06.2013.g

71.	Zakona o hraniteljstvu u F BiH	
72.	Zakona o zaštiti porodice sa djecom	
73.	Zakona o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz FBiH	MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA
74.	Zakon o readmisiji državljanja BiH	
75.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko- invalidske zaštite ("Sl. novine FBiH", broj: 82/09)	MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO – OSLOBODILAČKOG RATA
76.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim pravima dobitnika najvećih ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica	
77.	Zakona o pravima demobilisanih boraca	
78.	Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobođilačkog rata	
79.	Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju	
80.	Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti	
81.	Zakona o hemikalijama	
82.	Zakona o biocidima	
83.	Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski potpomognutom oplodnjom	
84.	Zakon o audio-vizuelnom stvaralaštvu u FBiH	MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA
85.	Zakon o slobodnim zonama u F BiH	
86.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stranim ulaganjima	
87.	Zakon o zaštiti potrošača u Federaciji BiH	
88.	Zakon o nedopuštenom oglašavanju	
89.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta u F BiH	
90.	Zakon o koncesijama F BiH	
91.	Zakon o infrastrukturi prostornih podataka (IPP) Federacije BiH	
92.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo	MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA
93.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova	
94.	Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju (NOVI)	
95.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o novčanim	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,

	podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju	VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
96.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja	
97.	Zakon o zaštiti zdravlja bilja u FBiH	
98.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama	
99.	Zakon o veterinarstvu u FBiH	
100.	Zakon o lijekovima koji se koriste u veterinarstvu	
101.	Zakona o šumama FBiH	
102.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu	
103.	Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja male privrede	MINISTARSTVO RAZVOJA, PREDUZETNIŠTVA I OBRTA
104.	Zakon o izmjenama dopunama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima	
105.	Zakon o zaštiti okoliša u Federaciji BiH (NOVI)	MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA
106.	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku efikasnost	

NAPOMENA: U planu rada Ministarstva unutarnjih poslova FBiH nalazi se i „Zakon o privatnim detektivima“ koji je u trećem kvartalu tekuće godine usvojen od strane Parlamenta FBiH, bez da je o istom Vlada raspravljala u 2013. godini (utvrđen kao prijedlog od strane Vlade još 01.11.2010. godine. Iz ovog razloga izostavili smo pomenuti Zakon, a kada kažemo da Nacrt programa MUP-a sadrži tri zakona.

**DODATAK 3 – SPISAK USVOJENIH MJERA KOJE ZNAČAJNIJE MOGU UTICATI NA PROBLEME
GRAĐANA**

Naziv mjere	Obrazloženje
Program mjera za prevenciju korupcije u visokom obrazovanju u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa Prijedlogom zaključka	<p>Program mjera za prevenciju korupcije u visokom obrazovanju u FBiH, treba da obezbjedi transparentnost, zakonitost i poštivanje procedura za bolje visoko obrazovanje. Koruptivno djelovanje je jedan od ključnih razloga zastoja u reformama visokog obrazovanja i zbog toga je borba protiv korupcije prioritet.</p> <p>Program utvrđuje 66 konkretnih mjer koje bi, u naredne tri godine, trebala poduzeti ministarstva obrazovanja (Federalno i kantonalna), sve visokoškolske ustanove, studentske organizacije, državna revizija, kantonalni sudovi, te Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH. Istaknuto je da je za provedbu ovog programa potreban visoko intenzivan rad svih sudionika sistema visokog obrazovanja u Federaciji BiH, tako da bi se 2013. mogla proglašiti za godinu borbe protiv korupcije u visokom obrazovanju. Uključenost svih aktera u sistem visokog obrazovanja Federacije, podizanje nivoa transparentnosti, insistiranje na provođenju akata, politika i mjera, treba da dovede do povećanja kvaliteta visokog obrazovanja.</p>
Politika za unapređenje ishrane djece u Federaciji Bosne i Hercegovine	<p>Federacija BiH, stoji u Politici, odlučna je u nastojanju da svakom djetetu osigura ishranu u skladu sa domaćim i međunarodnim preporukama i standardima, čime će se unaprijediti stanje uhranjenosti i zdravlje djece. Cilj je da se svakom djetetu osigura jednak pristup zdravstvenim, obrazovnim i uslugama socijalne zaštite. Pravo na zdravlje, odnosno na sigurnu i nutricionistički vrijednu hranu, obrazovanje i socijalnu zaštitu su fundamentalna prava svakog djeteta i moralna je i legalna obaveza prema svakom djetetu i porodici.</p> <p>Riječ je o dokumentu nastalom kao rezultat rada stručnjaka iz sektora zdravstva, uz stručnu podršku UNICEF-a u BiH i Svjetske zdravstvene organizacije, a koji predstavlja ključni okvir za izradu strategije i akcijskih planova i programa za unaprjeđenje stanja uhranjenosti i ishrane djece u Federaciji BiH. Politika definira kao prioritetne pravce djelovanja podizanje javne svijesti, osiguranje dostupnih i kvalitetnih usluga i informacija, provedbu integriranih programa, edukaciju, sigurno i zdravo snabdijevanja hranom, te unaprjeđenje sistema praćenja i evaluacije.</p>
Strateški pravci razvoja visokog obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine od 2012 do 2022. godine „Sinergija i partnerstvo“, sa Prijedlogom zaključka	Uvažavajući ograničenu nadležnost Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke u sektoru visokog obrazovanja, ovim dokumentom se definišu djelovanja i prioriteti kako bi se na što optimalniji način nastavili procesi podrške visokom obrazovanju u Federaciji BiH. Osnovni zajednički definisani cilj je približavanje visokoškolskih ustanova BiH ka evropskom prostoru visokog obrazovanja. Djelovanje kantona u FBiH je jasno određeno i definisano Ustavom FBiH i njima pripada utvrđivanje obrazovnih politika, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja, te utvrđivanje i provođenje kulturnih politika.

	Na temelju stvarnih potreba, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke predlaže osnivanje Vijeća za razvoj visokog obrazovanja u FBiH. Ovakvo tijelo, koje ne mora biti na novou ministara obrazovanja, nameće se kao bitan preduslov za provedbu reforme visokog obrazovanja. Ovo tijelo bi se bavilo, kako internim, tako i različitim problemima kantona i visokoškolskih ustanova čiji su osnivači. Jedan od glavnih preduslova za realizaciju reforme visokog obrazovanja je i usuglašavanje zakona s Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju, kao i praćenje harmonizirane primjene zakonskih rješenja i odluka na svim nivoima. Vijeće bi se, uz ostalo, bavilo i zauzimanjem zajedničkih stajališta po pitanju razvoja i reforme visokog obrazovanja, koordinacijom pri određivanja zajedničkih prioriteta u razvoju i reformi visokog obrazovanja, kapitalnim projektima visokoškolskih ustanova, problemima integracije univerziteta i pripremama prijedloga zajedničkih projekata za kandidiranje za fondove Europske unije.
Strategija razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023. godina" sa Prijedlogom zaključka	Strategija ima za cilj isticanje opštih karakteristika i probleme sa kojima se suočava industrija tekstila, odjeće, kože i obuće u FBiH, ali i da odredi nakazu države u ovoj oblasti, predloži mјere i aktivnosti koje treba poduzeti kako bi svako privredno društvo ili pojedinac znali kako treba raditi, s težnjom za konačan oporavak ove industrijske grane. Zaduženo je Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije da, u roku od 60 dana, izradi i dostavi na usvajanje Prijedlog akcijskog plana za realizaciju Strategije.
Strategija za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u FBiH 2013.-2017.g.	Ciljevi Strategije su unaprjeđenje međusektorskog pristupa u oblasti RRRD-a, kao i usluga za trudnice, roditelje/staratelje i djecu do tri godine starosti, s naglaskom na pravilan rast i razvoj, te adekvatnu pomoć djeci s poteskoćama i poremećajima u razvoju. Zadataci su i adekvatnija priprema djece za školu, kao i unaprjeđenje zdravlja, prevencija, ponašanja i napredovanja školske djece. Za koordiniranje i realizaciju aktivnosti iz ovog dokumenta Vlada je zadužila Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalno ministarstvom zdravstva, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo finansija, te Zavodom za javno zdravstvo FBiH. Sredstva za ove namjene bit će planirana kroz razdjele pomenutih ministarstava u skladu sa budžetskim mogućnostima.
Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017), sa prijedlogom Akcionog plana	Ključni ciljevi su zaštita od nasilja i sprečavanje, procesuiranje i eliminiranje svih vidova nasilja nad ženama i u porodici, doprinos suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promoviranje suštinske ravnopravnosti žena i muškaraca. Ovo uključuje osnaživanje žena, izradu sveobuhvatnog okvira, politika i mјera zaštite i pomoći svim žrtvama nasilja nad ženama i u porodici, unapređenje međunarodne saradnje u eliminiranju svih vidova ovakvog nasilja i pružanje podrške i pomoći svim uključenim organizacijama i organima unutrašnjih poslova radi djelotvornije saradnje i sveobuhvatnog pristupa pitanju eliminiranja nasilja nad ženama i nasilja u porodici.
Akcioni plan realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u Federaciji Bosne i Hercegovine“ za period	U usvojenom dokumentu su istaknuti strateški ciljevi, prioriteti i mјere u ovoj oblasti, a odnose se na osam grupa kao što su smanjenje administrativnih prepreka, promocija preduzetništva, uspostava i jačanje mreže razvojnih ustanova, finansijska podrška, stručno usavršavanje svih relevantnih osoba za malo i srednje

2013-2015., sa Prijedlogom zaključka	poduzetništvo, jačanje poslovne infrastrukture, tehnološki razvitak i poticanje preduzetništva ciljanih grupa.
Pravilnik o uspostavi jedinstvene Baze podataka gotovinskih naknada pojedincima u FBiH	<p>Pravilnikom se propisuje način uspostavljanja Jedinstvene baze podataka gotovinskih naknada pojedincima koje se isplaćuju na teret budžeta Federacije BiH, kantona, opština i gradova i finansijskih planova izvanbudžetskih fondova. Također, njime se propisuje način prikupljanja i klasifikacija podataka, forma standardizovanih obrazaca za njihovo prikupljanje i formati izveštaja koji se generiraju.</p> <p>Razlog za donošenje Pravilnika je u potrebi stvaranja prepostavki za implementaciju Zakona o jedinstvenom uređivanju prava na gotovinsku naknadu pojedincima u FBiH. Implementacijom ovog zakona stvaraju se prepostavke da se buduća zakonska rješenja gotovinskih naknada pojedincima u Federaciji BiH mogu bazirati na institutu cenzusa, čime bi se riješilo niz nedostataka u postojećem sistemu gotovinskih naknada pojedincima i omogućila adekvatnija socijalna pomoć porodicama i pojedincima u stanju socijalne potrebe.</p> <p>Konačno, jedinstvena baza podataka će omogućiti centralizovani sistem informacija i izveštavanja o svim izvršenim isplatama po raznim vrstama gotovinskih naknada iz budžeta na svim nivoima vlasti.</p>
Zakon o gasu u Federaciji BiH	<p>Zakonom o gasu u Federaciji BiH se uređuje organizacija i funkcionisanje sektora prirodnog gasa, pravila i uslovi za obavljanje energetskih djelatnosti u sektoru prirodnog gasa, planiranje i razvoj tržišta prirodnog gasa, regulisanje tržišta, razdvajanje djelatnosti, pristup treće strane sistemu za prirodni gas, izgradnja i rekonstrukcija infrastrukturnih objekata, tehnička pravila, nadzor nad provođenjem zakona, srođni principi, procedure i vezana prava i obaveze fizičkih i pravnih lica, te druga pitanja od značaja za gasni sektor u FBiH.</p> <p>Razlozi za donošenje ovog zakona proizilaze iz preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine, kao potpisnika Ugovora o osnivanju Energetske zajednice zemalja jugoistočne Evrope, čime je preuzele obaveze implementacije direktiva i uredbi iz takozvanog „trećeg energetskog paketa“.</p> <p>Direktiva se odnosi na zajednička pravila za uspostavu internog tržišta prirodnog gasa i njome se definišu obaveze zemalja članica na ostvarivanju osnovnih ciljeva ovog zakona, kao što su: obezbeđenje kontinuiranog, sigurnog i kvalitetnog snabdijevanja kupaca prirodnim gasom, uključivanje u međunarodno tržište prirodnim gasom putem jedinstvenog tržišta prirodnog gasa u BiH, osiguranje usklađenosti tržišta prirodnog gasa BiH i kompatibilnosti sistema prirodnog gasa BiH sa drugim regionalnim i evropskim tržištima i sistemima.</p>
Uredba o transparentnosti	Ovoj uredbi prethodilo je potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

finansijskih odnosa	<p>između Evropske zajednice i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane i Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju iz 2008. godine kojima su nastale odgovarajuće obaveze za potpisnice ovih sporazuma, pa tako između ostalih i obaveza da će Bosna i Hercegovina, do kraja treće godine od stupanja na snagu ovog sporazuma, na javna preduzeća i preduzeća kojima su dodijeljena posebna i isključiva prava primjeniti principe utvrđene u Ugovoru o EZ-u.</p> <p>Ovom uredbom propisuju se principi od značaja za obezbeđenje transparentnosti finansijskih odnosa jedinica lokalne samouprave, kantona i Federacije Bosne i Hercegovine sa javnim preduzećima, pravo pristupa informacijama u vezi finansijske i organizacione strukture javnih preduzeća, obaveza vođenja knjigovodstvene i druge evidencije, obaveza objavljivanja određenih podataka i obaveza vođenja evidencije putem javnog registra podataka.</p>
Zakon o budžetima u Federaciji BiH	<p>Ovim zakonom uređuju se planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje Budžeta FBiH, budžeta kantona, gradova i opština i finansijskih planova vanbudžetskih fondova, budžetska načela, zaduživanje, garancije i upravljanje dugom, program javnih investicija, pravila fiskalne odgovornosti, računovodstvo, izvještavanje, nadzor i revizija budžeta i drugih budžetskih korisnika.</p> <p>Razlozi za donošenje novog zakona sadržani su u potrebi za povećanjem finansijske discipline i unapređenjem fiskalne odgovornosti, te boljom regulativom, odnosno unapređenjem propisa, s obzirom na to da su u praksi uočeni određeni problemi i nedostaci u njegovoj primjeni, a naročito u dijelu koji se odnosi na način i rokove izrade i donošenja budžeta i Dokumenta okvirnog budžeta.</p> <p>Pored toga, potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji, Federacija BiH i BiH, obavezale su se da će pravne tekovine Evropske unije ugraditi u domaće zakonodavstvo.</p>
Zakon o igrama na sreću	<p>Ovim propisom definirano je da se igre na sreću na teritoriju Federacije BiH realiziraju putem Lutrije BiH i pravnih osoba registriranih za ovu djelatnost.</p> <p>Lutrija BiH plaća mjesecnu naknadu u iznosu od deset posto od ukupnog prometa ostvarenog priređivanjem igara na sreću, a osnovicu za uplatu naknade čini ukupna vrijednost prodanih srećaka, odnosno primljenih uplata za pojedinu igru. Prihodi ostvareni po osnovi naknada za priređivanje igara na sreću pripadaju Federaciji BiH, a dio tih prihoda raspodjeljuje se za financiranje programa i projekata udruga građana i humanitarnih organizacija.</p>
Zakon o privrednim	Zakon o gospodarskim društvima predstavlja realiziranje obveze iz zajedničke

	<p>(gospodarskim) društvima izjave što su je premijer FBiH i član Upravnog odbora Vijeća inozemnih investitora u BiH potpisali u Sarajevu 7.10.2011. godine, a s ciljem otklanjanja pravnih i dugih prepreka za investicijska ulaganja u Federaciji BiH.</p> <p>Naime, Federalna vlada prepoznala je značaj ostvarivanja suradnje s Vijećem inozemnih investitora, koje obuhvata približno 12.000 uposlenih, uz investicije od oko sedam milijarda eura, te je potpisivanjem zajedničke izjave prihvaćena obveza konkretnijeg razmatranja 67 preporuka sadržanih u dokumentu pod nazivom "Bijela knjiga", kojim se vlastima sugeriraju prioritetne reforme radi otklanjanja ključnih prepreka za investicijska ulaganja. Određeni broj primjedbi i sugestija odnosi i na odredbe Zakona o gospodarskim društvima. Tijekom rasprava o Nacrtu zakona, oba doma Parlamenta FBiH zaključila su kako ponuđeni tekst predstavlja dobar temelj za izradu Prijedloga zakona. Prije današnjeg njegova utvrđivanja, obavljena je široka javna rasprava.</p>
Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih (gospodarskih) društava	<p>Razlog za donošenje Zakona o finansijskom konsolidiranju gospodarskih društava u FBiH, jeste u tome što se veći broj gospodarskih društava u čijoj strukturi temeljnog kapitala, u većem ili manjem dijelu, sudjeluje državni kapital, kao i onih sa stopostotnim sudjelovanjem privatnog kapitala, suočavaju s nizom problema, od kojih je najizraženiji održavanje likvidnosti u poslovanju.</p> <p>Njihovim finansijskim konsolidiranjem bili bi stvoreni preduvjeti za sudjelovanje u postupku javnog nadmetanja putem tendera za obavljanje radova i usluga na tržištu, realiziranje kreditnih sredstava, rješavanje problema dugovanja temeljem neplaćenih doprinosa, otklanjanje opasnosti od pokretanja stečajnog ili likvidacionog postupka.</p> <p>Konsolidiranje bi imalo različit obujam, obzirom na strukturu kapitala gospodarskog društva.</p>
Zakon o istraživanju i eksploataciji nafte i plina	<p>Osnovni cilj Zakona je osigurati prepostavke za nastavak geoloških istraživanja nafte i plina na prostoru Federacije BiH. Time, kao i utvrđivanjem rezervi nafte i plina stvaraju se preduslovi za osiguranje energenata i poticaja za privredni i društveni razvoj.</p> <p>Zakonom je propisano utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina kao osnove za planiranje i izgradnju savremenih energetskih objekata i infrastrukture s visokim stepenom energetske efikasnosti, uvažavajući „Strateški plan i program razvoja energetskog sektora FBiH čime bi se postigle prepostavke za održivi razvoj energetskog sektora. Precizirana je i obaveza uvažavanja i provođenje zakonskih odredbi koje se odnose na zaštitu i upravljanje okolišem, uz minimalan negativan utjecaj na njega.</p> <p>Propisana je i obaveza Vlade Federacije BiH i vlada kantona da potiču i podržavaju istraživanje nafte i plina. Razvojni programi i projekti zaštite okoliša i ekonomskog učinka istraživanja i eksploatacije nafte i plina trebaju predviđati mogući utjecaj na okoliš, ne sprečavajući razvoj istraživanja i eksploatacije ovih</p>

	<p>energenata.</p> <p>Zakonom se predviđa poticanje recikliranja naftnih polja sa otpadnim nusproizvodima kako bi se omogućilo ponovno korištenje, smanjenje ili povrat njihovih nusproizvoda, te da se zemljište koje je oštećeno ili na kojem se ne vrši istraživanje sanira i rehabilitira. Predviđeno je i to da se pri istraživanju i eksploataciji primjenjuju napredna naučna i tehnološka istraživanja, te da se obezbijede finansijska sredstva u budžetu za dalja istraživanja nafte i plina u Federaciji BiH.</p>
Zakon o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti	<p>Novina Prijedloga zakona o dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti je u tome što se sada opštinama daje pravo i na osnivanje lječilišta, uz neke druge ustanove zdravstvene zaštite. Ovo je učinjeno nakon što je načelnik opštine Olovko podnio zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, a Ustavni sud Federacije BiH utvrdio kako članak 53. stavak 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti povrjeđuje pravo na lokalnu samoupravu. Osporenom odredbom Zakona bilo je predviđeno da opština može biti osnivač doma zdravlja, ustanove za zdravstvenu njegu u kući i apoteke, ali ne i lječilista. Time se, kako je podnositelj zahtjeva naveo, mijenja pravno stanje i opštini uskraćuje pravo da bude osnivač lječilišta kao javnozdravstvene ustanove.</p>
Akcioni plan razvoja trgovine i domaćeg tržišta	<p>Usvojeni Akcioni plan za realizaciju Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine“ za period 2012. - 2015. godine je o dokument koji je sastavni dio Strategije ekonomskog razvoja Federacije BiH.</p> <p>Među strateškim ciljevima Projekta je povećanje i obogaćivanje proizvodnje za domaće tržište.</p>
Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije	<p>Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije je koncipiran kao lex specialis u odnosu na temeljne propise iz domena politike rada, te krivičnog, prekršajnjog, parničnog i upravnog postupka kao jedinstvenih federalnih propisa, garantuje i osigurava uživanje temeljnog ljudskog prava na izražavanje. Njime se uređuje zaštićeno prijavljivanje korupcije, obim zaštite prijavitelja, postupci zaštite prijavitelja u slučaju štetnih mjera, obaveze subjekata na koje se odnosi Zakon, te druga pitanja od značaja za zaštitu prijavitelja korupcije.</p> <p>Krajnja namjera predлагаča je da se javnosti, odnosno građanima pošalje jasna poruka kako će država putem zakonskih normi i uspostavljenih institucija uložiti maksimalne napore da pruži adekvatnu i efikasnu zaštitu osobama koje se odluče prijaviti korupciju, bez straha da će uslijed toga biti izloženi odmazdi.</p> <p>Cilj Zakona je promovisanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u FBiH, pogotovo prava na slobodno izražavanje, putem zaštite prijavitelja korupcije kada se prijavljivanje odnosi na izabrane i imenovane zvaničnike i zaposlenike u zakonodavnoj, izvršnoj i sudskoj vlasti na svim nivoima vlasti u FBiH, zaposlenike u poslovnim subjektima bez obzira na vlasničku strukturu, javnim ustanovama, udruženjima i fondacijama, te javnim korporacijama.</p>
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o	Razlozi za izmjene i dopune Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH su u potrebi da se ovaj zakon učini primjenjivim i da se razjasne dileme koje su

principima lokalne samouprave u Federaciji BiH	<p>se pojavile u njegovoj primjeni. Kako se u praksi pojavilo pitanje nadležnosti za preispitivanje zakonitosti odluka općinskog vijeća, odnosno općinskog načelnika, izmjenama se definira da je nadležni organ onaj koji je, inače, nadležan za nadzor nad primjenom zakona za koji podnositelj zahtjeva smatra da je prekšen odlukom koja je predmet preispitivanja. Ukoliko u zakonu, za koji se smatra da je prekršen, nije naznačen organ za nadzor nad primjenom zakona, nadležni organ je kantonalno, odnosno Federalno ministarstvo pravde, u zavisnosti da li se radi o kantonalnom ili federalnom zakonu.</p> <p>Ovim zakonom se detaljnije definišu i pitanja koja trebaju da se razrade odlukom o osnivanju mjesne zajednice, a što je bila inicijativa Centra civilnih inicijativa.</p>
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom	<p>Utvrđenim izmjenama i dopunama ovog Zakona nastoje se otkloniti uočeni problemi vezani za njegovu primjenu, naročito u pogledu vođenja evidencija o zaposlenosti osoba sa invaliditetom, mehanizama naplate posebnog doprinosa za podsticanje zapošljavanja osoba sa invaliditetom, nadzora i kontrole, uvjeta za rad privrednih društava i ostvarivanja statusa zaštitne radionice, te ostvarivanja pojedinih pogodnosti po ovom Zakonu. Izmjenama i dopunama se uspostavlja vođenje evidencije o poslodavcima koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom kod Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Ova evidencija omogućava praćenje zaposlenosti osoba sa invaliditetom i kontrolu izvršavanja obaveze poslodavaca u tom pogledu. Poslodavci su dužni do 31. decembra 2013. godine imati najmanje jednu zaposlenu osobu sa invaliditetom na svakih 16 zaposlenih. Subjekti koji ne ispunе ovu obavezu dužni su mjesечно pri isplati plaća obračunati i uplatiti u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom poseban doprinos za podsticaj zapošljavanja osoba sa invaliditetom u visini 25 posto od prosječne bruto plaće u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, za svako lice sa invaliditetom koje su bili dužni zaposliti u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Federalna uprava za inspekcijske poslove je nadležna da kontrolira izvršavanje ovih obaveza poslodavaca.</p>
Strategije reforme penzionog (mirovinskog) sistema u FBiH	<p>Konačan tekst Strategije reforme penzionog sistema u FBiH rezultat je višegodišnjeg rada, kako domaćih stručnjaka, tako i predstavnika socijalnih partnera, udruženja penzionera, a na predloženoj verziji, pored ostalih, stručnu pomoć pružila je i Svjetska banka.</p> <p>Jedan od ciljeva Strategije je sprječavanje socijalne ugroženosti u poznjem životnom dobu i osiguranje dohotka u starosti za sve skupine stanovništva. Također, predviđeno je snaženje takozvanog prvog stupa, te uvođenje dodatnih oblika osiguranja, uz osiguranje dugoročne održivosti penzionog sistema. Stvaranje uvjeta za snažni penzioni fond, koji treba zadovoljiti potrebe klijenata, bitan je preduvjet vraćanja povjerenja u penzionalni sistem. Erozija penzija u FBiH može biti ublažena promjenom parametara penzionog sistema solidarnosti kojima bi se povećao broj osiguranika u odnosu na penzionere, a time i prihoda u odnosu</p>

	<p>na rashode.</p> <p>Izbor budućeg modela penzionog sistema u Federaciji BiH je glavno pitanje reforme sustava penzionog i invalidskog osiguranja. Jedan od očekivanih rezultata reforme jeste uvođenje bodovne formule s valorizacijom boda na temelju rasta prosječne plaće u FBiH od 2014. godine. Nadalje, očekuje se usuglašavanje penzija s kretanjem troškova života, uz ukidanje koeficijenta vezanog za prihode od doprinosa.</p> <p>Reformski paket mogao bi rezultirati poboljšanom finansijskom slikom do 2030. godine, čak i uz stabilnije i izdašnije penzije. Poslije 2030. može se javiti deficit kao posljedica zadržavanja dobi za penzionisanje na 65 godina. Ukoliko se ne bude htjelo posegnuti za smanjivanjem penzija ili povećanjem stope doprinosa, trebat će, pored ostalih mjera za nastavak reforme, uzeti u obzir i povećanje dobnih granica za odlazak u penziju u skladu sa starenjem stanovništva.</p>
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečajnom postupku	<p>Potreba za postizanjem konciznog, sadržajnog i, nadasve, praktičnog zakonskog rješenja u ovoj oblasti predstavlja korak ka ispunjenju ciljeva u otklanjanju pravnih i drugih prepreka za investicijska ulaganja u FBiH na temelju 67 preporuka Vijeća inozemnih investitora u BiH, sadržanih u dokumentu pod nazivom "Bijela knjiga", kojim se vlastima sugeriraju prioritetne reforme. Otklanjanjem ključnih prepreka za investicijska ulaganja u Federaciji BiH stvaraju se uvjeti za ulaganje znatnih novčanih sredstava i otvaranje novih radnih mjesta.</p> <p>Jedno od novih rješenja je i da bi Zakon o stečajnom postupku sad obuhvatao i međunarodni stečaj. Kako je u praksi utvrđeno da rok od 30 dana za podnošenje prijedloga za stečaj nije uvijek dovoljan, sada je produljen na 60 dana od dana nastupanja platežne nesposobnosti. Također, jednom od izmjena, dopunjeno je krug osoba koje su dužne davati točne i potpune informacije, kao i krug onih kojima se daju tražene informacije.</p> <p>Jedna od bitnih intervencija u odnosu na aktualni tekst Zakona jeste da žalba ne odlaže izvršenje rješenja. Ovim se doprinosi ne samo ubrzanju postupka, nego utječe i na očuvanje stečajne mase i imovine stečajnog dužnika. Naime, u praksi je dokazano da često, tijekom žalbenog postupka, dolazi do oštećenja stečajne mase nezaštićenosti imovine stečajnog dužnika.</p>
Programa javnih investicija Federacije BiH (PIP) za razdoblje od 2013. do 2015.	<p>Temeljni cilj „Programa javnih investicija Federacije BiH (PIP) za razdoblje od 2013. do 2015. godine“ je usuglašavanje razvojnih projekata s realnim izvorima financiranja za njihovu realizaciju. Kako se PIP, pored kandidiranih, sastoji i od kapitalnih projekata s osiguranim izvorima financiranja, čija je realizacija u tijeku, on služi i kao osnova za analizu javnih investicija.</p> <p>Pri planiranju ulaganja i donošenja investicijskih odluka, PIP treba za Vladu Federacije BiH postati sredstvo upravljanja razvojem i podizanja učinkovitosti</p>

Godine	<p>javnih investicija. Također, treba poslužiti i kao sredstvo za pristup drugim izvorima financiranja, obzirom da proračunska sredstva nisu dovoljna za financiranje višegodišnjih razvojnih projekata. Na ovaj način se projekti javnih investicija stavljuju u funkciju ostvarivanja sektorskih politika i strateških ciljeva i omogućava bolja povezanost između prioritetnih projekata i procesa alokacije svih raspoloživih sredstava. Glavne značajke PIP-a 2013.-2015. su okvir planiranja ulaganja od tri godine (sukladno razdoblju određenom za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna), fleksibilnost, kao i klasifikaciranje projekata prema izvjesnosti.</p> <p>Za financiranje u prvoj godini uključeni su samo projekti koji su jasno formulirani i imaju osigurane izvore, a za ostale godine uključuju se oni koji su jasno formulirani, bez godišnjih planova financiranja.</p> <p>Ukupna vrijednost projekata uključenih u PIP 2013.-2015. godine iznosi 10.430,78 milijuna konvertibilnih maraka, od čega je za realizaciju u ovom razdoblju planirano 2.885,75 milijuna KM. Ukupna vrijednost tekućih (u implementaciji i odobrenih) projekata iznosi 6.651,59 milijuna KM, dok je vrijednost kandidiranih 3.779,09 milijuna KM.</p> <p>Najveći broj projekata se implementira u sektorima energetike i prometa i komunikacija (po 19), te prostornog uređenja (16). Najveću vrijednost u ukupno planiranim ulaganjima imaju projekti u energetici (60,91 posto ili 3.907,25 milijuna KM), prometu i komunikacijama (28,15 posto ili 1.805,93 milijuna KM) i vodoprivredi (2,24 posto ili 143,63 milijuna KM), što je 91,30 posto od ukupno planiranih ulaganja.</p>
--------	---